

provincie Utrecht

Jaarverslag 2004

- **BURGERJAARVERSLAG**
- **RESULTATEN 2004**
- **SOCIAAL JAARVERSLAG**

Werkzaamheden
der provinciale
Staten.

De werkzaamheden der provinciale Staten waren hoofdzakelijk de volgende:

Het vaststellen der twee begrootingen, vermeld bij art. 103 der provinciale wet.

Het goedkeuren der rekening en verantwoording der provinciale inkomsten en uitgaven over 1850.

Het verleenen van magtiging tot af- en overschrijvingen op de begrooting der enkel provinciale en huishoudelijke uitgaven over 1851.

Het vaststellen van een nieuw veenreglement in de provincie, met latere aanvulling en wijziging van hetzelfde, mitsgaders het regelen der jaarwedde van den opzigter der veenderijen.

Het vaststellen van het provinciaal reglement op de uitoefening der jagt en visscherij.

Het vaststellen van het reglement voor den polder de Zandsloot, onder Werkhoven.

Het benoemen van de leden en den secretaris der nieuw opgerigte provinciale commissie van landbouw, benevens het regelen der schadeloosstelling harer

Inhoudsopgave

Woord vooraf	4
2004 in hoogtepunten	6
Burgerjaarverslag	9
Kwaliteit van de dienstverlening	10
Kwaliteit van burgerparticipatie	15
Omgaan met klachten en bezwaren	18
Conclusie en aanbevelingen	20
Ruim baan voor provinciale staten	22
Resultaten 2004	25
Algemeen bestuur	26
Kabinetszaken, openbare orde en veiligheid	28
Agenda 2010	30
Ruimtelijke ontwikkeling	34
Wonen en stedelijke vernieuwing	38
Cultureel erfgoed	42
Recreatie en toerisme	46
Natuur en landschap	48
Plattelandszaken	52
Ontgrondingen	54
Water	56
Milieu	60
Verkeer- en vervoerbeleid	64
Aanleg en reconstructie wegen	68
Beheer onderhoud provinciale wegen	70
Exploitatie openbaar vervoer	74
Economische zaken	76
Sociale agenda	78
Culturele agenda	82
De paragrafen	86
Colofon	92

Edele Groot Aachtbare Heeren!

Het overzicht van het afgelopen tijdvak, sedert onze laatste bijeenkomst in de maand Julij des vorigen jaars, levert ons een treffend tafereel van de onbestendigheid van alles wat ons omringt, zoo in onze bijzondere als maatschappelijke betrekkingen; en van de ongewisheid van alle menschelijke uitzigten en verwachtingen.*

Mr. B. Staal
commissaris van
de Koningin

4

drs. J.P.J. Lokker

J.G.P. van Bergen

J. Binnekamp

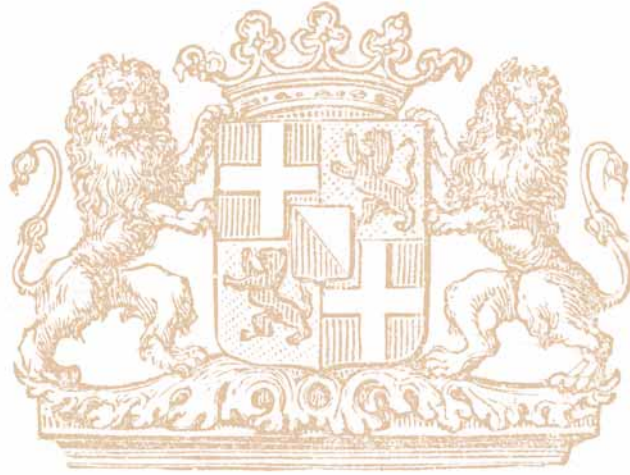
Zo begint het eerste gedrukte jaarverslag van gedeputeerde staten van de provincie Utrecht in het jaar 1830. Ruim 100 jaar later, in 1936, stopt de verslaglegging, omdat het volgens de staten weinig praktisch nut heeft en het een bezuiniging oplevert.

Voor u ligt het eerste integrale Jaarverslag sinds die tijd, waarin wij verslag doen van onze resultaten. Daarmee wordt een einde gemaakt aan het verschijnen van een aantal afzonderlijke jaarverslagen. In dit verslag zijn zowel het Burgerjaarverslag van de commissaris van de Koningin als het Sociaal jaarverslag opgenomen. Van het jaarverslag over 2005 zal ook het verslag van de algemeen directeur met zijn reflectie op de kwaliteit van de ambtelijke organisatie deel uitmaken.

Dit Jaarverslag is een integrale verantwoording als eerste zichtbare stap naar een responsieve overheid: gericht op de inwoners van de provincie met de mogelijkheid te participeren in het beleid.

2004 was een bijzonder jaar. Vele stappen zijn gezet om de provincie in de vaart van de huidige maatschappij te houden, zonder daarbij voorbij te gaan aan de leefbaarheid en duurzaamheid ervan. Een willekeurige greep uit de resultaten in 2004: de ontwikkeling van de NV Utrecht, lobbyalliantie die de belangen van de provincie bij de landelijke politiek behartigt en verdedigt; een Sociale Agenda die voorziet in goede sociale plannen voor het welzijn van de inwoners en Agenda 2010 met gezichtbepalende projecten; strategische nota's die daarvoor de basis vormen: het Streekplan (2005-2015), het Strategisch Mobiliteitsplan Utrecht (2004-2015), het

* In 1828 wordt de Antwerpse F.J. ridder van Ertborn benoemd tot Gouverneur van de provincie Utrecht. In 1830 begint de Belgische opstand en treedt hij af. Als Belg zou hij volgens minister Van Doorn Westcapelle door de omstandigheden "thans niet dien invloed hebben en dat vertrouwen niet inboezemen, welke Uwer Majesteits Commissarissen in de Provinciën, nu meer dan ooit behoeven."

Milieubeleidsplan (2004-2008) en het Waterhuishoudingplan (2004-2008). In deze plannen komt onze visie op de ontwikkeling van onze provincie tot uitdrukking. En dat vraagt veel van onze eigen organisatie: het professionaliseren van onze dienstverlening en het verbeteren van onze kwaliteit. Zo is de organisatie nog beter toegerust voor de toekomst.

Meer dan voorheen zullen wij ons op de toekomst richten om blijvend onze meerwaarde als provincie te kunnen bewijzen. Het is daarom belangrijk dat we niet alleen bij de dag leven, maar duurzaamheid centraal stellen: nu presteren voor de samenleving van morgen. Dan is de provincie een plaats waar het goed toeven is, waar burgers zich kunnen ontwikkelen en zich veilig voelen en waar de natuur en het milieu bescherming genieten. Voor de bewoners van vandaag en voor de generatie van morgen. Kortom, wij werken aan een mooie provincie Utrecht.

Gedeputeerde staten van Utrecht,
voorzitter, **Mr. B. Staal**
secretaris/algemeen directeur, **drs. H.H. Sietsma MPA**

Mei 2005

Mr. J.G.J. Kamp

5

Dr. G. Mik

Mr. J.H. Ekkers

drs. H.H. Sietsma, MPA,
secretaris

2004 in hoogtepunten

Strategische plannen zien levenslicht

2004 kan met recht het jaar van de strategie worden genoemd. Provinciale staten stellen drie grote strategische plannen vast. Allereerst is er het Provinciaal Milieubeleidsplan (PMP) met onze visie op het milieubehoud en -beheer. Dan is er het Waterhuishoudingsplan (WHP) dat goed waterbeheer van de provincie regelt, zodat de veiligheid van de burgers en een duurzaam en gezond watersysteem worden gewaarborgd. En ten slotte is er het Streekplan, dat integraal het gebruik van de ruimte voor de gehele provincie beschrijft. Hierin staat waar kan worden gebouwd, welke plekken bestemd zijn voor de natuur en waar landbouw en recreatie zich kunnen ontwikkelen. In dit rijtje hoort ook het Strategisch mobiliteitsplan provincie Utrecht (SMPU) thuis, waarmee de bereikbaarheid van de provincie wordt verbeterd. Dit is echter al vastgesteld in 2003.

6

Interactie met inwoners groot succes

Inspraak van inwoners op het beleid is belangrijk. Immers, alles wat de provincie doet heeft effect op de inwoners en de samenleving. De inspraakprocedure van het Streekplan is hier een bijzonder voorbeeld van. Er is veel over gesproken met burgers. Negen inloop- en informatiebijeenkomsten zijn georganiseerd, waar zo'n 1.500 inwoners op af zijn gekomen. Provinciale staten hebben uiteenlopende meningen aangehoord. Uit de 6.000 bedenkingen blijkt de betrokkenheid bij de eigen leef- en woonomgeving. De meeste bedenkingen zijn gericht tegen volledig vastgelegde grootschalige windmolenlocaties. Provinciale staten hebben deze bedenkingen diepgaand overwogen. Er zijn informatieavonden belegd en statenleden hebben van gedachten gewisseld met indieners van bedenkingen. Het resultaat: provinciale staten stellen het Streekplan in december 2004 vast met indicatieve windmolenlocaties. Gemeenten hebben het laatste woord. Ook op andere punten is tegemoet gekomen aan bezwaren van inwoners van de provincie.

BLOW: over hoe bezwaren alternatieve energie bemoedigen

De roep om alternatieve milieuvriendelijke energievoorziening is luid. Windenergie biedt goede perspectieven. In 2010 zal de provincie Utrecht in totaal 50 Megawatt aan windenergie moeten produceren. Dit is vastgelegd in de Bestuursovereenkomst Landelijke Ontwikkeling Windenergie (BLOW). Dit kan alleen met het plaatsen van voldoende windmolens en dat vergt een zoektocht naar de juiste locaties. Naar aanleiding van vele bezwaren ingebracht door inwoners en gemeenten, krijgen de gemeenten de mogelijkheid te beslissen en biedt de provincie de mogelijkheden. Wel zijn in het Streekplan vier grootschalige locaties aangewezen, die met elkaar goed zijn voor 49 Megawatt: twee langs het Amsterdam-Rijnkanaal bij Baambrugge en Schalkwijk, één in de gemeente Loenen en één langs de A12 bij Woerden.

Herindeling van de Heuvelrug onderweg

Als de wetgever het ontwerpadvies voor de samenvoeging van de gemeenten Maarn, Amerongen, Leersum, Doorn en Driebergen-Rijsenburg goedkeurt, is de herindeling van de Heuvelrug per 1 januari 2006 een feit. Het resultaat zal een gemeente zijn van 50.000 inwoners met meer bestuurlijke mogelijkheden, onder de naam gemeente Heuvelrug. Deze herindeling heeft veel voeten in de aarde. Daarom is het belangrijk bestuurlijk en maatschappelijk draagvlak te creëren. Hoewel een verzoek om een burgerinitiatief gesteund met 2.200 handtekeningen is ingediend, kan toch uit de inspraakprocedure worden geconcludeerd dat het herindelingsvoorstel breed wordt gedragen door de bevolking. De provincie zal vanzelfsprekend na de fusie de vinger aan de pols houden om te bekijken of het bestuurlijk en ambtelijk apparaat goed functioneren.

Wachtlijst jeugdzorg verdwenen in 2007

De provincie Utrecht zet zich in om jongeren die hulp nodig hebben ook hulp te bieden. In 2004 is daarom ruim € 3 miljoen extra geïnvesteerd. Dit geld is met succes ingezet om de wachtlijsten in de jeugdzorg aan te pakken, zowel in de intensieve dag- en nachtzorg als bij de dagbehandeling. Met de extra toegekende capaciteit bij verschillende jeugdzorginstellingen kunnen 35 jongeren meer per jaar worden geholpen. Uiteindelijk is het streven dat in 2007 geen enkele jongere meer hoeft te wachten op hulpverlening.

Eerste burgerinitiatief in Nederland een feit

Het burgerinitiatief van inwoners van Maartensdijk was gericht tegen de samenvoeging van hun gemeente met De Bilt. De Verordening Burgerinitiatief biedt sinds 2004 de mogelijkheid aan burgers om een schriftelijk verzoek in te dienen over een bepaald onderwerp bij provinciale staten. Daarvoor zijn minimaal 1.500 handtekeningen nodig. Volgens de initiatiefnemers is de samenvoeging voor Maartensdijk niet goed, omdat De Bilt niet luistert naar de noden van Maartensdijk. Dit gaat ten koste van het leefklimaat. Het doel: de samenvoeging teruggedraaien. Provinciale staten hebben een onderzoek ingesteld. Afgezien van contact met burgers tijdens inloopavonden, hebben provinciale staten ook gesproken met delegaties van de gemeenteraad en burgemeester en wethouders van De Bilt. Dankzij dit Burgerinitiatief hebben alle betrokkenen de oplossing voor het probleem hoog op de agenda gezet. Deze erkenning is een begin voor het herstel van vertrouwen en biedt perspectief voor de toekomst. Dat is ook waar de provincie naar toe wil, want het teruggedraaien biedt voor de lange termijn geen oplossing.

7

Samenwerking Gelderland en Utrecht voor nog mooiere provincies

De provincies Utrecht en Gelderland hebben een prachtig buitengebied waar zij trots op zijn. Het is onze taak deze kwaliteit voor de provincie Utrecht te behouden. Onder grote druk van veranderingen is het belangrijk oog te blijven houden voor een mooi, goed en schoon platteland voor bewoners, boeren en bezoekers. Het reconstructieplan biedt hiervoor de mogelijkheden. Gebieden die sterk vervuild zijn door overbemesting kunnen zo verder worden ontzien. Het reconstructieplan is tot stand gekomen samen met alle belangenorganisaties die in de gebieden actief zijn. De uitvoering zal 12 jaar in beslag nemen.

Betere bereikbaarheid van de provincie door Randstadspoor

Jaarlijks rijden zo'n 39 miljoen auto's over onze provinciale wegen. Gezien de hoeveelheid files in de regio Utrecht heeft mobiliteit hoge prioriteit. Vooral in het woon-werkverkeer zijn iedere dag opnieuw de problemen merkbaar. Daarom heeft de provincie Utrecht geijverd en gelobbyd voor het Randstadspoor. Dit bijzondere metroachtige systeem zal het huidige stoptreinentraject vervangen. Reizigers zullen zo comfortabel, sneller en met meer frequentie kunnen reizen. Naar verwachting trekt deze voorziening zo'n 40.000 treinreizigers per dag in 2010. Dat is dan ook de reden dat de provincie samen met andere partijen heeft besloten tot het voorfinancieren van de kosten voor het Randstadspoor. Even leek het erop dat door bezuinigingen van het Rijk de uitvoering vertraging zou oplopen. Met een aanzienlijk voorschot van onder meer de provincie Utrecht kan de uitvoering volgens de oorspronkelijke planning gewoon door gaan.

Vernieuwing van bibliotheken in de provincie

Ruim een kwart van de Utrechtse bevolking is lid van een gemeentelijke bibliotheek. De bibliotheek is dus een belangrijk onderdeel van de publieke voorzieningen in een gemeente. Door de huidige informatiesamenleving en de ICT-ontwikkeling staat het oude concept van de bibliotheken onder druk. Daarom veranderen bibliotheken in kenniscentra waar iedereen digitaal toegang heeft tot elke gewenste informatie. Naast een uitleenfunctie, kan de bibliotheek ook culturele en sociale functies gaan bekleden, zoals de organisatie van culturele activiteiten of het inrichten van een ontmoetingsplek. De herstructurering gaat uit van een 'regiobibliotheek', met één of meer vestigingen. In 2005 zal één bibliotheekautomatiseringssysteem worden aangeschaft met een aangepaste infrastructuur, waarmee de bibliotheken onderling kunnen samenwerken. De Utrechtse burger krijgt zo toegang tot alle bibliotheekcollecties.

Woord vooraf

Anders dan de overige inhoud van dit integrale jaarverslag, dat door gedeputeerde staten wordt vastgesteld, valt het onderdeel burgerjaarverslag onder verantwoordelijkheid van de commissaris van de Koningin.

Het begrip burgerjaarverslag roept met enige regelmaat verwarring op. Anders dan de naam doet vermoeden is het verslag in eerst instantie gericht aan provinciale staten. Gemeenten hebben veel direct contact met burgers; de 'klanten' van de provincie zijn met name andere overheden, bedrijven, instellingen en belangengroeperingen. Het ligt daarom voor de hand om waarnemingen over de kwaliteit van de dienstverlening en over burgerparticipatie te richten aan provinciale staten.

Dit verslag zegt veel over de manier waarop de provincie Utrecht omgaat met mensen die de provincie benaderen met een vraag of voor een concreet product. Het geeft inzicht in de mate waarin mensen correct en op tijd worden geholpen. Juist in deze tijd, waarin burgers terecht vragen om een betrouwbare, efficiënte en doelmatige overheid, is reflectie op de kwaliteit van de ambtelijke organisatie van belang.

Deze benadering van het burgerjaarverslag werkt. In mijn eerste verslag over 2003 concludeerde ik dat binnen de provincie Utrecht veel gegevens niet of niet voldoende centraal beschikbaar waren. Het is positief dat sindsdien binnen de ambtelijke organisatie de aandacht voor het beter administreren van werkprocessen en van concrete producten, is toegenomen.

Met veel genoegen bied ik u daarom mijn tweede burgerjaarverslag aan. U ziet zoveel mogelijk meetbare cijfers en korte conclusies. De aanbevelingen zijn bedoeld ter verdere verbetering van dienstverlening en burgerparticipatie. Het is aan provinciale staten om te bepalen of nadere actie zal moeten worden ondernomen.

commissaris van de Koningin,

Mr. B. Staal

Kwaliteit van de dienstverlening

Telefonische bereikbaarheid kan beter

Op verzoek van de provincie is in 2004 een test uitgevoerd naar de telefonische bereikbaarheid van medewerkers van de provincie Utrecht. Daarbij is een aantal richtlijnen gehanteerd. De norm is: opnemen binnen 15 seconden door de medewerker zelf of door een collega die een 'positieve verwijzing' geeft, bijvoorbeeld een terugbelafpraak binnen 8 uur. Dit is een strenge norm, dus is er ook op een tweede, ruimere norm gemeten: opnemen binnen 25 seconden. Vergeleken met andere overheden zijn de resultaten niet slecht, maar naar landelijke maatstaven is de score matig. Naar aanleiding van het onderzoek zijn daarom in 2004 maatregelen genomen. Voor de meeste medewerkers gaat een responstijd van 95 % binnen 25 seconden gelden. Voor het hoofdnummer en voor de secretariaten blijft de norm 15 seconden. Ieder kwartaal wordt voor een deel van de organisatie een steekproefsgewijze telefonische bereikbaarheidsmeting gehouden. Jaarlijks wordt het onderzoek voor de hele organisatie herhaald. Verder krijgt iedere medewerker een voicemailstelsel op het toestel.

Digitale bereikbaarheid

50% e-mail via website binnen twee dagen beantwoord

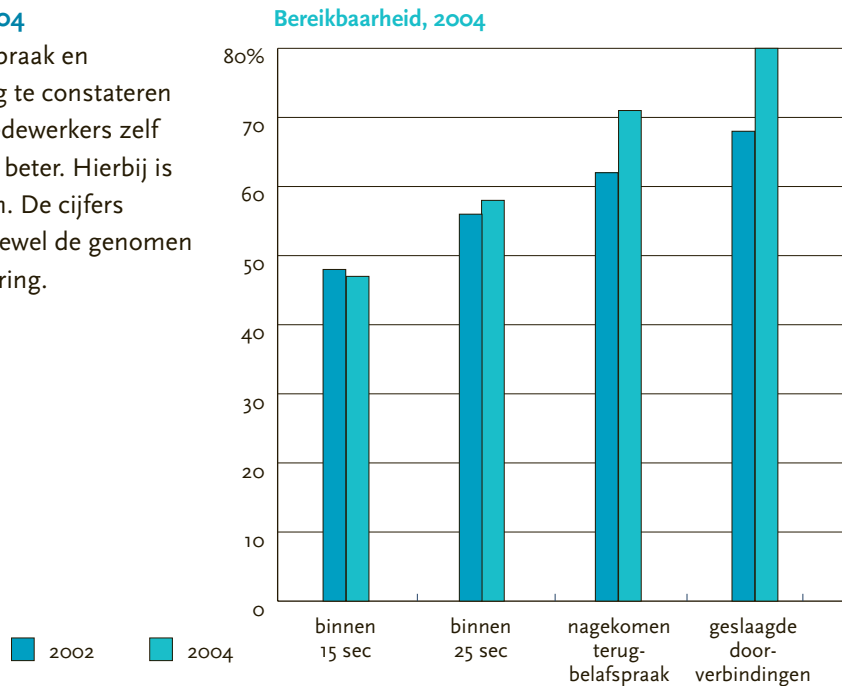
In 2004 is een contactpagina op de website van de provincie Utrecht in gebruik genomen, waarmee bezoekers online vragen kunnen stellen. 515 e-mailberichten met vragen zijn sinds de start in augustus tot eind 2004 binnengekomen. 46% is binnen de gestelde termijn afgehandeld: twee werkdagen voor eenvoudige vragen en tien voor complexe vragen. Indien de gestelde termijn redelijk is, zal het aantal antwoorden binnen de termijn fors omhoog moeten.

Inzicht in regulier e-mailverkeer is wenselijk

Normaal e-mailverkeer wordt niet geregistreerd of gearchiveerd, behalve als berichten van belang zijn voor een beslissing van het provinciebestuur. In die gevallen worden prints in de betreffende dossiers gearchiveerd. Het is onbekend om hoeveel e-mail het gaat. Onderzoek zal in 2005 moeten uitwijzen hoeveel inhoudelijk belangrijke e-mailberichten geregistreerd worden.

Bereikbaarheidsonderzoek telefoon, 2004

Op twee punten (nakomen terugbelafspraak en doorverbinden) is een lichte verbetering te constateren ten opzichte van 2002. Het door de medewerkers zelf beantwoorden van de telefoon kan veel beter. Hierbij is het streefcijfer 95% binnen 25 seconden. De cijfers stemmen nog niet tot tevredenheid, hoewel de genomen maatregelen uitzicht bieden op verbetering.

Participatie en dienstverlening via website kan beter

Sinds eind 2004 kan het aantal bezoekers van de website en de manier van bezoeken beter worden gevolgd. De website van de provincie stond in december 2004 op een twaalfde plaats in de monitor van advies.overheid.nl. In vergelijking met andere provincies is Utrecht daarmee de hekkensluiter. De provinciale sites zijn beoordeeld op gebruiksvriendelijkheid, actualiteit en algemene informatie, bestuurlijke informatie, (elektronische) dienstverlening en mogelijkheden voor participatie. Juist op deze laatste twee aspecten scoort de website van de provincie niet voldoende. De provincie heeft de kritiek ter harte genomen. Inmiddels wordt gewerkt aan verbetering van de site.

In 2005 komt er een gebruikersonderzoek naar de website. De uitkomsten zullen worden ingezet bij de verbetering ervan. De dienstverlening zal worden verbeterd, omdat alle producten van de provincie worden opgenomen in een digitale provinciale productencatalogus, die ook op de site overheid.nl te vinden is.

Kwaliteit bedrijfsvoering is meetbaar

De kwaliteit van de bedrijfsvoering van de provincie Utrecht verbetert met behulp van het INK-model van het Instituut Nederlandse Kwaliteit. In 2002 is de provincie hiermee gestart en in 2004 is het INK-model verder ingevoerd. De sectorhoofden van de provincie hebben inzicht gegeven in de sterke en de zwakke kanten van de bedrijfsvoering en dienstverlening. Per dienst is een verbeterplan opgesteld dat in de loop van 2005 wordt uitgevoerd. Afgezien van het INK-model wordt per sector gewerkt aan de kwaliteit van de dienstverlening. Het is moeilijk hiervan een samenvattend overzicht te geven, door de grote diversiteit aan initiatieven en acties. Meer informatie over het INK-model kunt u lezen in het hoofdstuk Resultaten 2004.

Inzicht in afhandeling poststukken van belang voor kwaliteit dienstverlening

Het is belangrijk te weten hoeveel poststukken binnen een al of niet geldende (wettelijke) termijn door de organisatie worden afgehandeld. In 2004 is dat voor een beperkt aantal onderwerpen vastgesteld naar aanleiding van dit verslag: vergunningen, subsidies, verklaringen van geen bezwaar en ontheffingen. Het centrale postregistratiesysteem kan niet bijhouden of stukken binnen de termijnen worden afgehandeld. Wel wordt voor een aantal onderwerpen de wettelijke termijn op het stuk vermeld, voordat het naar de behandelend ambtenaar gaat. Dit gebeurt niet bij alle onderwerpen, omdat er geen volledige en actuele lijst van termijnen voorhanden is.

Standaard registratiesysteem

In 2004 blijken 12.500 stukken nog niet gearchiveerd te zijn. 75% hiervan is van voor 2004. Doordat archivering ontbreekt, is het niet mogelijk te bepalen of zaken zijn afgehandeld. In het eerste kwartaal van 2005 is daarom een inhaaloperatie georganiseerd. Alle niet gearchiveerde stukken moeten alsnog bij het archief worden aangeboden. In 2004 is binnen de diensten geïnventariseerd hoe werkzaamheden en producten worden geregistreerd. Diensten en sectoren blijken vaak een eigen systeem te hebben. Dit bemoeilijkt centrale toegang tot gegevens, waardoor een totaal overzicht van de kwaliteit van de dienstverlening ontbreekt. Het is daarom goed te streven naar een standaard voor procesregistratie, zodat bijvoorbeeld kan worden gevolgd of (wettelijke) termijnen in acht worden genomen. Middelen hiervoor komen in 2005 beschikbaar.

Afhandeling van stukken

78% van de binnengekomen stukken wordt niet geregistreerd, zoals reclame en tijdschriften. Alleen post die van bestuurlijk belang is, wordt geregistreerd en gearchiveerd. Dit geldt ook voor de uitgaande brieven en de interne stukken voor gedeputeerde staten en provinciale staten.

Ingekomen stukken, 2004

Totaal aantal ingekomen stukken in 2004	109.757
Geregistreerd	24.569
Niet geregistreerd	85.188
Aantal geregistreerde uitgaande en interne stukken (uitgaande brieven, stukken voor gedeputeerde staten en provinciale staten)	22.972

Afhandeling Vergunningen

In totaal zijn 153 aanvragen tot vergunningen binnengekomen. Bijna alle aanvragen zijn binnen de wettelijke termijn afgehandeld. Drie aanvragen in het kader van de Natuurschoonwet zijn buiten de boot gevallen, door hun complexiteit. 98% is verleend, afgegeven of goedgekeurd.

Afhandeling Vergunningen, 2004

Soort vergunning	Aantal aanvragen	Afgehandeld binnen de wettelijke termijn	Afgehandeld buiten de wettelijke termijn	Reden overschrijding wettelijke termijn
Natuurschoonwet	40	37	3	Complexe zaken en een tekort aan capaciteit
Vaarwegbeheer	7	7	0	niet van toepassing
Wet milieubeheer	106	106	0	niet van toepassing

Afhandeling Verklaringen van geen bezwaar

Bij het behandelen van verzoeken om bouwvergunningen die afwijken van het gemeentelijk bestemmingsplan (de artikel 19-procedure op grond van de Wet Ruimtelijke ordening) is 37% niet binnen de termijn afgehandeld. Het ligt voor de hand dat hieraan meer aandacht moet worden besteed.

Afhandeling Verklaringen van geen bezwaar, 2004

Soort verklaring	Aantal aanvragen	Afgehandeld binnen de wettelijke termijn	Afgehandeld buiten de wettelijke termijn	Reden overschrijding wettelijke termijn
Ex art. 19 WRO	386	217	169	Nadere informatie, na overleg met betrokkenen, afwachten andere rapportage
Bestemmingsplannen	28	28	0	Niet van toepassing
Ex art. 11 WRO	38	38	0	Niet van toepassing

Afhandeling Ontheffingen

Aandacht verdienen enkele aanvragen in het kader van de Natuurschoonwet: 18 van de 92 aanvragen voor ontheffingen zijn buiten de termijn afgehandeld (20%). Bij ontheffingen in het kader van de Provinciale Wegenverordening is 13% niet binnen de termijn afgehandeld. Bij ontheffingen in het kader van de Wet Bodemsanering is 50% binnen de wettelijke termijn afgehandeld. Ontheffingen voor bodemsanering kennen geen fatale termijn, waardoor de ontheffingen niet van rechtswege worden verleend als de termijn wordt overschreden. Om de druk op de provincie te verlichten worden deze ontheffingen, in samenspraak met de baggeraar, dan ook pas afgegeven wanneer het baggeren daadwerkelijk plaatsvindt. In het geval van de Natuurschoonwet is het is de vraag of goede dienstverlening het toelaat dat leveringstermijnen afhankelijk zijn van de werkdruk bij de provincie.

Afhandeling Ontheffingen, 2004

Soort ontheffing	Aantal aanvragen	Afgehandeld binnen de wettelijke termijn	Afgehandeld buiten de wettelijke termijn	Reden overschrijding wettelijke termijn
Natuurschoonwet	92	74	18	Complexe zaken en een tekort aan capaciteit
Provinciale wegenverordening	429	365	64	Overleg ten behoeve van inhoudelijke opheldering
Saneringsplan artikel 63 Wet bodemsanering	16	8	7	Ontheffing vaak pas afgegeven als sanering start
Zorgplicht riolen gemeenten	6	6	0	Niet van toepassing

13

Afhandeling facturen en vorderingen

Bij slechts 41% van de facturen en 44% van de vorderingen vindt betaling of ontvangst binnen de gestelde termijn van 30 dagen plaats. De oorzaak voor vertraging bij het betalen van facturen ligt vaak aan onduidelijkheden over de levering of een te trage afhandeling. In 2005 zal de factuurafhandeling worden gedigitaliseerd, zodat kan worden bijgehouden waar de factuur zich in het proces bevindt. Dit kan de afhandelingstermijn bekorten. Wel van belang is medewerkers tijdig een signaal te geven.

Bij de langdurig openstaande vorderingen gaat het vaak om subsidies waarbij het Rijk of gemeenten betrokken zijn. De afhandeling van vorderingen bij deze instellingen neemt in specifieke gevallen meer tijd in beslag, bijvoorbeeld bij constructies met voorfinanciering.

Afhandeling facturen en vorderingen, 2004

Facturen en vorderingen	Facturen (externe)	Vorderingen (interne + externe)
% niet betaald begin 2004	0%	4%
% betaald binnen 30 dagen	41%	44%
% betaald binnen 60 dagen	38%	25%
% betaald binnen 90 dagen	8%	7%
% betaald binnen meer dan 90 dagen	12%	19%
% nog open eind 2004	1%	5%

Afhandeling subsidies

384 subsidieaanvragen zijn in 2004 in behandeling genomen. Met uitzondering van één subsidieaanvraag 'Verordening Economische ontwikkeling', zijn alle subsidieaanvragen binnen de wettelijke termijn afgehandeld. 65% van de aanvragen is gehonoreerd.

Afhandeling subsidies

Soort subsidie	Aantal aanvragen	Afgehandeld binnen de wettelijke termijn	Afgehandeld buiten de wettelijke termijn
Particulier Natuurbeheer	20	20	0
Vernieuwing volkshuisvesting	29	29	0
Opplussen van woningen	11	11	0
Gebundelde doeluitkering	48	48	0
Incidentele dienstverlening	0	0	0
Verordening Toeristische Ontwikkeling	18	18	0
Verordening Economische Ontwikkeling	17	16	1
Verordening Innovatieve Acties 2004	32	32	0
Tijdelijke Woonzorgstimuleringsverordening provincie Utrecht 2003	70	70	0
Algemene subsidieverordening, onderdeel Maatschappelijke participatie en maatschappelijke zorg	10	10	0
Algemene subsidieverordening, onderdeel Zorg	17	17	0
Algemene subsidieverordening, onderdeel Directe subsidies	9	9	0
Verordening jeugdhulpverlening provincie Utrecht 1992	52	52	0
Verordening Cultuurbeleid provincie Utrecht 1996	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Agrarische zaken	4	4	0
Aankopen en Veiligstelling natuurterreinen	9	9	0
Beleidsregels subsidiëring particulier natuurbeheer	16	16	0
Beleidsplan Natuur en Landschap provincie Utrecht	4	4	0
Particulier en agrarisch natuurbeheer	9	9	0
Witte Gebieden	3	3	0
Stichting ontwikkeling De Venen	1	1	0
Stuurgroep Kromme Rijnlandschap	1	1	0
Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie	1	1	0
Vrouwenadviescommissie	1	1	0
Instituut van Bouwrecht	1	1	0
Regeling bodemsanering aan eigenaar erf-pachtbewoners	1	1	0

Wet openbaarheid van bestuur

In het burgerjaarverslag over 2003 bleek dat verzoeken om informatie op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) niet werden geregistreerd. Hetzelfde geldt voor 2004. In 2004 zijn voor zover bekend geen formele Wob-verzoeken gedaan bij de provincie Utrecht.

Kwaliteit van burgerparticipatie

15

Imago provincie Utrecht

Actuele gegevens over het imago van de provincie Utrecht zijn er niet. In 2004 is hier geen onderzoek naar gedaan in tegenstelling tot eerdere jaren. Wel zullen provinciale staten in de periode 2005-2007 een publiekscampagne voeren, die de werkzaamheden van de provincie Utrecht onder de aandacht van de inwoners zal brengen. Onderdeel van deze campagne is een jaarlijks onderzoek naar het bereik, de waardering en de effecten van communicatie.

Interactieve beleidsvorming

Voor het toepassen van interactieve beleidsvorming heeft de provincie Utrecht geen centraal strategisch beleid vastgesteld. Daar staat tegenover dat de afgelopen jaren verschillende vormen van beleid wel op interactieve manier tot stand zijn gekomen. Zo is tijdens de procedure voor goedkeuring van een gemeentelijk bestemmingsplan vaak overlegd met de gemeente over de manier waarop het provinciebestuur zal toetsen. Deze manier van werken voorkomt misverstanden en geeft betere resultaten. Ook op andere terreinen wordt zo gewerkt. Het initiatief gaat hierbij vaak uit van de gedeputeerde, dienst of betrokken afdeling.

Inspraak

Burgers en instellingen kunnen gebruik maken van hun wettelijk recht op inspraak tijdens een vergadering van provinciale staten of van een statencommissie. Anders dan bij het vorige burgerjaarverslag zijn over 2004 wel gegevens bijgehouden van het aantal mensen dat hiervan gebruik maakt. Dat is een stap vooruit. Helaas blijkt uit deze gegevens niet of de inspraak tot wijzigingen in beleid heeft geleid, en welke dit dan zijn. Eén uitzondering daargelaten, namelijk de inspraak op het nieuwe Streekplan. Rond 1.500 mensen bezoeken de verschillende informatiebijeenkomsten hierover. Tegen het ontwerpstreekplan zijn circa 6.000 bedenkingen ingediend, die voornamelijk gericht zijn tegen de gekozen windmolenlocaties. Na overweging hebben provinciale staten besloten indicatief de locaties aan te wijzen en de gemeenten daarbij zelf de keuze in handen te laten.

Voor de toekomst is het aan te bevelen dat bij iedere inspraak wordt bijgehouden wat de politieke en bestuurlijke gevolgen zijn van inspraak. Zo krijgen inwoners inzicht in de invloed die zij kunnen uitoefenen en raken zij direct betrokken bij de uitvoering van beleid.

Inspraak inwoners, 2004

Statencommissie	Datum	Onderwerp	Aantal insprekers
Bestuur en Middelen	5 januari	Bestuurlijke Herinrichting Heuvelrug	5
	13 september	Bezuinigingsoperatie ambtelijk apparaat (kwatta 2)	2
		Rapportage claim Maarssen	1
Commissie Water en Milieu	30 augustus	Bezuinigingsoperatie ambtelijk apparaat (kwatta 2)	1
	15 november	Provinciaal Milieu Beleidsplan (definitief)	2
Commissie Ruimte en Groen	13 februari	Bestemmingsplan buitengebied Loenen; opheffen ligplaatsen woonboten	1
	22 april	Windmolens en vogels	1
	14 juni	Stichting Werkgroep Milieubeheer Rhenen	1
	20 september	Bewonersoverleg Woudenberg	2
	11 november	Reconstructieplan Gelderse Vallei/Utrecht Oost	13
	20 december	Bewonersvereniging rondom Maarsseveense Plas	1
	Meerdere bijeenkomsten	Ontwerpstreekplan provincie Utrecht	251

Twee burgerinitiatieven

De verordening Burgerinitiatief maakt het mogelijk voor inwoners van de provincie Utrecht om een onderwerp aan te dragen bij provinciale staten, zonder dat er sprake is van een conceptbesluit. Dit verzoek moet schriftelijk worden ingediend en ondersteund met minstens 1.500 handtekeningen. In 2004 zijn er twee burgerinitiatieven.

Burgerinitiatief inwoners Maartensdijk

Het eerste verzoek is van inwoners van Maartensdijk die vragen om het terugdraaien van de herindeling met De Bilt. Leden van provinciale staten hebben intensief gesproken met inwoners uit de kernen van Maartensdijk, de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders. Hoewel provinciale staten niet is temoet gekomen aan het verzoek, geven de gevoerde gesprekken wel mogelijkheden om de burgerbetrokkenheid in de nieuwe gemeente te versterken. Meer hierover kunt u lezen in *2004 in hoogtepunten* in dit Jaarverslag.

Burgerinitiatief Heuvelrug

Het tweede burgerinitiatief, van het Comité Herindeling Neel, gericht tegen de vorming van één Heuvelruggemeente, is door provinciale staten in december 2004 om procedurele redenen afgewezen.

Referenda

De provincie Utrecht heeft geen referendumverordening. Er werd in 2004 geen registratie bijgehouden van onderwerpen waarover volgens de Tijdelijke referendumwet (Trw) een referendum kan worden gehouden. De Tijdelijke referendumwet geldt sinds 1 januari 2005 niet meer.

Werkbezoeken, 2004

Wie	Datum	Bezoek
Provinciale staten	25 juni	Westelijk weidegebied (in verband met totstandkoming Streekplan)
		Oudewater (stedelijk vernieuwingsplan Westerwal)
Commissie Bestuur en Middelen	9 februari	Excursie Windmolens
	8 maart	Informatiebijeenkomst "Ruimte voor de rivier"
	15 maart	Excursie Veenweidegebied
Commissie Ruimte en Groen	9 februari	Werkbezoek windturbines (windpark Lelystad en Dronten)
	10 mei	Werkbezoek vliegbasis Soesterberg (Kamp Nieuw Amsterdam)
	14 mei	Werkbezoek Wel Thuis, project De Onthaasting, Amersfoort
	17 mei	Werkbezoek Gewest Eemland
	14 juni	Werkbezoek Zuidoost Utrecht
	21 juni	Werkbezoek Regio Midden Utrecht

Omgaan met klachten en bezwaren

Klachtencommissie

Dit is een zelfstandige commissie, die tussen inwoners en andere belanghebbenden en medewerkers en bestuurders van de provincie Utrecht bemiddelt. Dit gebeurt in situaties waarin de samenwerking stagneert en samen geen oplossing wordt gezien. Na overleg met de leden van de commissie beslist de voorzitter van de klachtencommissie, of een klacht zal worden behandeld. In 2004 zijn vier klachten ingediend over het provinciebestuur, waarvan drie zijn behandeld.

Eén klacht, over de mate van inspraak die de provinciale planologische commissie zou moeten geven, is niet toegelicht en bij navraag is van verdere behandeling afgezien. Een andere klacht gaat over de veiligheidssituatie op een provinciale parallelweg. Op advies van de voorzitter hebben gedeputeerde staten de klager toegezegd de uitvoering van de plannen voor de weg waaraan hij woont zo snel mogelijk te beginnen. Een derde klacht betreft de gepastheid van een affiche van een politieke partij in het provinciehuis. Na overleg met de voorzitter hebben gedeputeerde staten de klager bericht dat de vrijheid van meningsuiting van toepassing is. De klacht is ongegrond verklaard. Er gelden wel huisregels. De vierde klacht gaat over onjuiste informatie over het gebruik van gegevens uit een extern onderzoek in het Streekplan. Op voorstel van de voorzitter is de gang van zaken verklaard en de klager heeft alsnog alle gegevens ter kennisneming aangeboden gekregen.

Nationale Ombudsman

De Nationale Ombudsman doet op verzoek of op eigen initiatief onderzoek naar het gedrag van alle mogelijke bestuursorganen. In de periode tussen september 2003 en augustus 2004 zijn door hem twee klachten over de provincie Utrecht ontvangen. Eén klacht is zonder onderzoek afgedaan. De andere klacht ging over de trage behandeling van vragen over de salarisspecificatie. Gedeputeerde staten hebben hun excuses aangeboden aan de klager.

Milieuklachten

In 2004 is een milieuklachtenlijn opengesteld voor klachten en meldingen over lucht-, water- en bodemverontreiniging. Deze lijn is 24 uur per dag bereikbaar. In 2004 zijn er zo'n 1.000 klachten binnengekomen. De klachten worden geregistreerd en op 650 telefoontjes is actie ondernomen. De provincie Utrecht kent ook een informatiepunt water en milieu. Hier zijn in 2004 ongeveer 500 telefoontjes binnengekomen, die allemaal beantwoord zijn.

Bezwaar

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht kunnen belanghebbenden bezwaar maken tegen besluiten van provinciale staten en gedeputeerde staten. Voordat provinciale staten of gedeputeerde staten een beslissing nemen over deze bezwaarschriften krijgen zij hierover advies van speciaal hiervoor in het leven geroepen commissies. De provincie heeft zes commissies voor de behandeling van bezwaarschriften.

Bezwaarschriften

Op grond van artikel 175 van de Provinciewet ziet de commissaris van de Koningin toe op de zorgvuldige behandeling van bezwaarschriften. Op grond van de Algemene wet bestuursrecht dient een bezwaarschrift binnen een termijn van 10 weken te zijn behandeld. Dit kan met vier weken worden verlengd. Het gaat hier om termijnen van orde, waardoor overschrijding geen directe gevolgen heeft. Toch is het gewenst om de termijn wel te halen. 73% van de bezwaarschriften is binnen de termijn afgedaan, of met instemming later afgedaan. In 2003 gold dit voor 60%. Deze stijgende lijn is gunstig, maar het kan beter. Afhandelingen buiten de termijn zou alleen bij hoge uitzondering mogen voorkomen. Hier zal aandacht aan moeten worden besteed in 2005.

Overzicht van het aantal ingekomen en behandelde bezwaarschriften, 2004

	Aantal in behandeling op 1-1-04	Aantal ingediend in 2004	Aantal intrekkingen in 2004	Aantal besluiten in 2004	Aantal niet-ontvankelijk	Aantal gegrond	Aantal ongegrond	Nog in behandeling op 1-1-05
Totaal	29	108	28	56	8	6	42	53

Beroep

Een belanghebbende kan tegen een beslissing van gedeputeerde staten op zijn bezwaarschrift in beroep gaan bij een onafhankelijke rechter.

Beroepschriften, 2004

	Aantal in behandeling op 1-1-04	Aantal ingediend 2004	Aantal ongegrond	Aantal gegrond	Aantal niet-ontvankelijk	Nog in behandeling op 1-1-05
Totaal	8	19	7	3	3	14

(Pre)mediation

Mediation is het oplossen van conflicten met de hulp van een neutrale conflictbemiddelaar: de mediator. De mediator begeleidt de onderhandelingen tussen de partijen. Bij de dienst Water en Milieu en de Concernstaf is een begin gemaakt met de beoordeling van zaken op geschiktheid voor mediation. Premediation is de fase voorafgaand aan mediation. Een persoonlijke benadering is hierbij belangrijk. Dat gebeurt door telefonisch en mondeling contact met de reclamant, waarbij wordt geluisterd naar de bezwaren tegen een bepaald besluit. In een aantal gevallen is na een goede toelichting het bezwaarschrift ingetrokken. Hoewel pas in de loop van 2004 met premediation is begonnen zijn er duidelijke resultaten: 28 bezwaarschriften zijn ingetrokken. Zonder toepassing van premediation zijn in 2003 18 bezwaarschriften ingetrokken.

Conclusie en aanbevelingen

Conclusie

Bij het samenstellen van dit burgerjaarverslag 2004 heb ik ervaren dat op veel plaatsen in de organisatie de aandacht voor het beter administreren van werkprocessen en producten is toegenomen ten opzichte van 2003. Dat is positief! Toch blijft er nog veel te wensen over. Nog steeds zijn veel gegevens over dienstverlening en burgerparticipatie, zoals gegevens over postafhandeling en het verstrekken van vergunningen, ontheffingen en subsidies niet op een centrale plaats beschikbaar. Ook is bijvoorbeeld niet voldoende inzicht of de provincie Utrecht zich houdt aan wettelijke termijnen bij ingediende verzoeken. Verder zal het gezicht naar buiten, de website van de provincie moeten worden verbeterd. Nog meer bezwaarschriften moeten op tijd worden behandeld en ten slotte kan de telefonische bereikbaarheid sterk worden verbeterd.

Alle volgende overwegingen zijn bedoeld als een aansporing tot verdere verbetering van de organisatie. De waarde van dit burgerjaarverslag ligt in de reflectie op wat goed gaat, maar vooral op wat verbeterd kan worden. Daarbij moet niet uit het oog worden verloren dat de kwaliteit van de dienstverlening geen kwestie is van plussen en minnen. Het wordt uiteindelijk bepaald door de medewerkers. Gemotiveerde medewerkers zullen leiden tot verhoogde kwaliteit van de dienstverlening en interne organisatie. En dat heeft zijn weerslag in de samenleving.

Aanbevelingen

(Wettelijke) termijnen

1. Stel een volledige lijst met (wettelijke) termijnen per sector op, zodat zichtbaar is of de provincie tijdig producten levert. Houd deze lijst up-to-date.

Postregistratie

2. Zorg dat de centrale postregistratie te allen tijde de (wettelijke) termijnen aangeeft bij verzending van post naar de behandelend ambtenaar.

Inspraak

3. Registreer de eventuele bestuurlijke/politieke gevolgen van inspraak door inwoners bij (commissie)vergaderingen van provinciale staten.

Telefonische bereikbaarheid

4. Zet het beleid voort waarmee medewerkers worden gemotiveerd en geactiveerd om sneller de telefoon te beantwoorden en adequate maatregelen te nemen bij afwezigheid.

Vragen van burgers via de website

5. Zorg voor tijdige beantwoording van de vragen die via de website worden gesteld.

Kwaliteit website

6. Verbeter de kwaliteit van de website van de provincie Utrecht vooral door de dienstverlening en participatie goed in te richten.

Termijnen

7. Geef meer prioriteit aan de afhandeling binnen de termijn van ingediende verzoeken. Dit geldt bij toepassing van de Natuurschoonwet, de Provinciale Wegenverordening, de Wet Bodemsanering (ontheffingen) en bouwvergunningen die afwijken van het gemeentelijk bestemmingsplan (verklaringen van geen bezwaar).

Betalingen

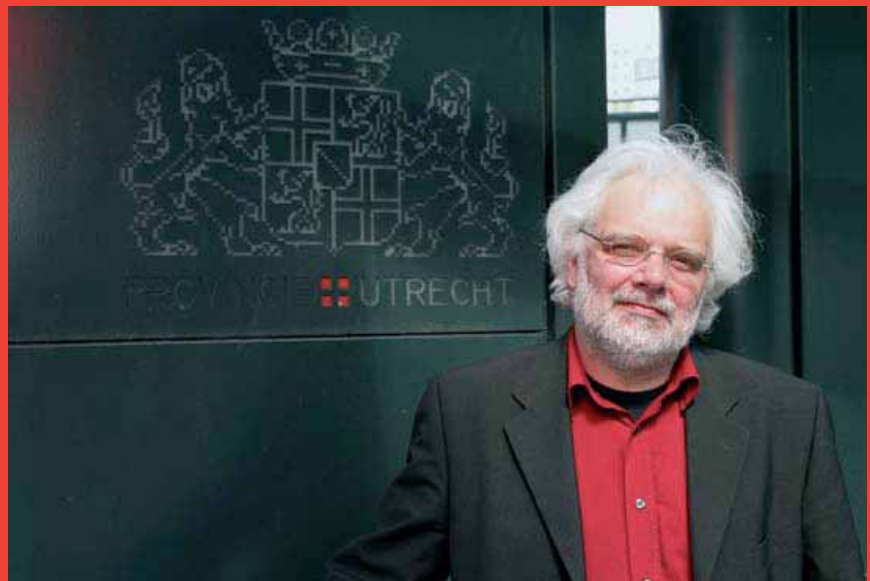
8. Verhoog het percentage betalingen binnen de gestelde termijn van 30 dagen in 2005. Dit kan door medewerkers die een factuur moeten ondertekenen een signaal te geven bij dreigende overschrijding van de termijn.

Wet Openbaarheid van Bestuur

9. Overweeg of verzoeken in het kader van de Wet openbaarheid van bestuur centraal moeten worden geregistreerd.

Gesprek met Rein Bijkerk
plaatsvervangend voorzitter
provinciale staten

22

Ruim baan voor provinciale staten

“2005 wordt het jaar van de uitvoering. Dan wordt des te zichtbaarder waar wij als staten voor staan. Dat is belangrijk, want voor veel burgers staat het provinciaal bestuur nog steeds ver van hun bed. Begrijpelijk, maar onterecht, want wij zijn continu bezig met zaken die burgers en samenleving rechtstreeks raken,” aldus Rein Bijkerk, plaatsvervangend voorzitter van provinciale staten in Utrecht. “Als provinciale staten zullen wij ons dan ook meer gaan profileren naar buiten: met concrete onderwerpen en in onze rol als provinciale volksvertegenwoordiging.”

2004 is het jaar van de strategische plannen; het Strategisch mobiliteitsplan, het Streekplan, het Waterhuishoudingsplan en het Milieubeleidsplan. Provinciale staten hebben hierin een fikse prestatie geleverd. “Vooral bij het Streekplan dat zo veel omvattend is zijn wij intensief betrokken geweest. Er is breed en intensief gediscussieerd, daarbij zijn de meningen van burgers en belangengroepen betrokken, zodat goede afwegingen mogelijk waren. Het zijn deze strategische plannen die de kaders vormen, waarbinnen straks wordt uitgevoerd. Dat klinkt abstract, maar het gaat om concrete onderwerpen die voor de burger rechtstreeks van belang zijn,” vertelt Bijkerk.

Samenhang bewaakt door provinciale staten

“Zo gaat het om de toekomst van het platteland en de rol van bijvoorbeeld het boerenbedrijf. Wij willen het landelijk gebied graag vitaal houden, maar hoe realiseren we dit optimaal? Ook de problematiek van de leefbaarheid van de kleine kernen is een thema dat de boventoon voert. Dan is er het op stoom brengen van de woningbouw, en de stedelijke vernieuwing in grote en kleine plaatsen. Met dit laatste kunnen wij er voor zorgen dat de buitengebieden gespaard blijven. Maar ook de luchtvervuiling en het verder aanpakken van de wachtlijsten binnen de jeugdzorg zijn knelpunten waarover provinciale staten zullen beslissen. Evenals de toekomst van de vrijkomende luchtmachtbasis

Soesterberg. Steeds meer knelpunten en kansen doen zich voor op regionaal niveau. En daar ligt nu juist onze meerwaarde. Van alle onderwerpen die de samenleving en de burger raken is het onze taak om de regionale samenhang te bewaken en de verschillende belangen op een goede manier af te wegen.”

Afstand en toch dichtbij

Door de intrede van het dualisme in 2003 zijn de verhoudingen tussen gedeputeerde staten en provinciale staten scherper gedefinieerd. Van belang is dat de statenleden nu meer mogelijkheden hebben om de politieke agenda te beheersen. “Wij zijn nu bezig met het Statenwerkplan 2005-2006, waarin we bepalen welke onderwerpen op welke manier zullen worden aangepakt. Daarin wordt ondermeer duidelijk dat wij van reactief en intern gericht handelen naar een actieve volksvertegenwoordiging toe willen, die waar nodig erop uittrekt om te horen van de burgers waar ze mee bezig zijn en om te ervaren welke problemen zich in de samenleving voordoen. In deze tijd waarin zich grote veranderingen in de samenleving voltrekken en de sociale samenhang onder druk staat, is dat des te belangrijker. Pas als we met beide benen in de samenleving staan kunnen wij als statenleden en fracties onze politieke taak adequaat vervullen: gedeputeerde staten aansturen en controleren en alle burgers uit de provinciale samenleving vertegenwoordigen.”

Gelijk U zal blijken heeft het verslag door dit nieuw model aanzienlijke wijzigingen in vorm en inhoud ondergaan.

De gronden, welke den Minister tot de vaststelling van dit nieuwe model gebragt hebben, zijn hoofdzakelijk de volgende:

In de laatste jaren heeft eene belangrijke toename plaats gehad in de van Regeringswege uitgegeven bescheiden, die bijdragen leveren tot de kennis van den toestand des Rijks; die toename geldt zoowel het aantal onderwerpen als hunne uitvoeriger behandeling.

Hiervan is het gevolg, dat, terwijl vroeger de Regeringsbescheiden zeer onvolledige bijdragen leverden tot de kennis van den toestand van iedere provincie, zij in vele opzigten thans op gelijke lijn staan met de provinciale verslagen. Dit betreft inzonderheid de rubrieken: bevolking, medische politie, militie, armwezen, waterstaat en landbouw.

Dientengevolge zijn de provinciale verslagen niet meer in dezelfde mate als vroeger onmisbaar voor de kennis van den toestand van iedere provincie.

Scheen dus eene verdere behandeling in de provinciale verslagen van onderwerpen, thans in Rijks-verslagen voorkomende, minder noodig, zoo bleef toen gewenscht, in verband met het voorschrift van artikel 162, alinea 2 der provinciale wet, eenheid in de provinciale verslagen te verzekeren ten aanzien van die onderwerpen, waaromtrent men nog geene opgaven over het geheele Rijk bezit. Daar nu die eenheid onnoodig is, voor zooveel de opgaven in Regeringsbescheiden te vinden zijn, heeft de Minister het model beperkt tot de onderwerpen, welke in die geschriften weinig of niet behandeld worden,

* Verslag provincie Utrecht, 1837.

Resultaten 2004

25

In dit Jaarverslag leggen wij toegankelijk en beknopt verantwoording af over het gerealiseerde beleid van de provincie Utrecht in 2004. De financiële aspecten worden daarom eenvoudig gebracht. Het Jaarverslag is onlosmakelijk verbonden met de Jaarrekening waarin wij ons financieel verantwoorden.

Algemeen bestuur

PORTEFEUILLEHOUDERS:

DRS. J.P.J. LOKKER

MR. J.G.J. KAMP

‘Werk in uitvoering’, de titel van het coalitieakkoord is veelzeggend. Het wil zeggen dat de provincie Utrecht de handen uit de mouwen wil steken voor een mooie provincie. Dat kunnen we niet alleen. Samen met andere overheden, intermediairs en maatschappelijke organisaties in de provincie, de Randstad en in Den Haag voeren wij ons bestuursprogramma uit.

<i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2004	Rekening 2004	Verschil 2004	
Lasten	12.024	10.609		Dit is een afwijking van 13% ten opzichte van de begroting 2004. De belangrijkste oorzaak hiervoor ligt in de lagere apparaatskosten. Dit komt door lagere personele bezetting, minder extern in te huren en door vertraging in uitvoering van een aantal taken.
Baten	268	342		
Saldo totale programma	-11.756	-10.267	1.489	

Op onze inwoners gericht

Het Streekplan is hier een goed voorbeeld van. De provincie Utrecht geeft inwoners de gelegenheid te participeren bij de totstandkoming van beleid en in de uitvoering. De samenleving verandert in een rap tempo. Dit betekent voor de provincie Utrecht dat zij voortdurend 'luistert' naar de maatschappij. Wat betekent dit nu in de praktijk? Gedeputeerde staten organiseren meer hoorzittingen, toekomstdebatten en themabijeenkomsten waar iedereen welkom is. Ook provinciale staten willen als volksvertegenwoordigend orgaan steeds meer op de voorgrond treden. Zij gaan op werkbezoek, luisteren naar en debatteren met de inwoners om te weten wat er in de samenleving speelt.

Gebundelde krachten

Dat lobby succesvol kan worden ingezet is in 2004 bewezen. De NV Utrecht heeft de positie van de regio goed op de kaart gezet. De NV Utrecht is als lobbyalliantie een van de belangrijkste strategische organen voor de provincie Utrecht. In de NV Utrecht nemen deel de provincie Utrecht, de gemeenten Utrecht, Amersfoort en Hilversum, het Bestuur Regio Utrecht (BRU) en de gewesten Eemland en Gooi en Vechtstreek. Het is onze gezamenlijke ambitie om een onomstreden positie te verwerven in de Randstad, op nationaal en zelfs Europees niveau.

In de Nota Ruimte van het Rijk is de positie van Almere min of meer overeind gebleven en de grens van het Groene Hart is aangepast ten gunste van de ontwikkeling van Rijnenburg. Het gaat daarbij om de economische kracht, de infrastructurele functie (voor de Randstad én voor het achterland) en de aantrekkelijke leefomgeving. Deze aspecten vormen belangrijke ijkpunten voor de uitvoeringsprogramma's en rijksinvesteringen.

In het Noordvleugelprogramma van het Rijk staan twee projecten voor Utrecht centraal: de bereikbaarheid en een lange termijn ruimtelijke verkenning (2010-2030). De uitkomsten van deze projecten zullen begin 2006 door het Kabinet betrokken worden bij de keuze voor belangrijke investeringen.

Provincie blijft toezicht houden in plusregio's

Het wetsvoorstel voor de Wijzigingswet WGR+ in 2004 met een voorziening voor verplichte intergemeentelijke samenwerking in de stedelijke gebieden heeft nogal wat voeten in de aarde gehad. Een actieve lobby richting het ministerie van Binnenlandse Zaken en later richting de Tweede en Eerste Kamer heeft ervoor gezorgd dat de provincies hun toezichhoudende en kaderstellende rol ook in de nieuwe situatie kunnen blijven vervullen. Wel blijven er bezwaren tegen de directe taakoverdracht aan de plusregio's en tegen de toezichtfunctie (aanwijzingen) die de plusregio's ten aanzien van de gemeenten vervullen.

Europa en de provincie Utrecht

De provincie Utrecht oefent samen met de andere (Randstad)provincies vanuit het Huis van de Nederlandse provincies in Brussel invloed uit op de totstandkoming van Europees beleid en Europese regelgeving. Met subsidies van de Europese Unie zijn in 2004 projecten voor plattelandsontwikkeling in de provincie Utrecht verder uitgevoerd, zoals de natuurvriendelijke oevers Kromme Mijdrecht en de verbetering van het fietspad langs het Valleikanaal.

In 2004 heeft de Europese Commissie het startschot gegeven voor het debat en de besluitvorming over het regionale beleid en de financiering daarvan voor de periode 2007-2013. De Randstadprovincies inventariseren projecten die mede met Europees geld kunnen worden uitgevoerd.

Preventief toezicht

Slechts één gemeente van de 33 in de provincie Utrecht, is onder preventief toezicht geplaatst, omdat een reële en sluitende begroting en meerjarenperspectief ontbraken. Zes gemeenschappelijke regelingen zijn onder preventief toezicht gesteld wegens termijnoverschrijding. En in verband met de voorgenomen herindeling van de Heuvelrug zijn de betrokken gemeenten onder de wet algemene regels herindeling geplaatst.*

* Het gehele programma Bestuurlijke samenwerking is opgenomen onder Algemeen bestuur.

28

Kabinetszaken, openbare orde en veiligheid

COMMISSARIS VAN DE KONINGIN
MR. B. STAAL

Veiligheid voor de inwoners in de provincie Utrecht. Dit is een belangrijke doelstelling voor de provincie. De commissaris van de Koningin heeft hierin een toezichthoudende, stimulerende en coördinerende functie. Ook de zorg voor een kwalitatief goed burgemeesterkorps in de provincie valt onder zijn verantwoordelijkheid.

<i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2004	Rekening 2004	Vershil 2004	
Lasten	3.037	2.110		Dit is een afwijking van 31% ten opzichte van de begroting 2004. De belangrijkste oorzaak is de storting in de reserve voor stimuleringsfonds voor Regionale Historische centra.
Baten	61	70		
Saldo totale programma	-2.976	-2.040	936	

Burgemeesters

In 2004 is door de Kroon een nieuwe burgemeester benoemd in de gemeente Veenendaal, de heer Mr. T. Elzenga. Daarnaast heeft de commissaris van de Koningin zes waarnemend burgemeesters benoemd in Abcoude (Dr. J. Streng), Maarn (Mr. H.L.M. Bloemen, burgemeester van Driebergen-Rijsenburg), Woudenberg (Mr. W. Blanken en korte tijd later R.L. Boer), Eemnes (H.A. Smith, burgemeester van Muiden), Loenen (drs. P.J.M. Rombouts). Omdat de voorgenomen invoering van de direct gekozen burgemeester vooralsnog niet doorgaat, zullen de taken van de commissaris van de Koningin met betrekking tot burgemeestersbenoemingen voorlopig niet veranderen.

Rampenbestrijding en crisisbeheersing

Door de invoering van de Wet kwaliteitsbevordering rampenbestrijding (Wkr) is in 2004 de positie van provincies bij de voorbereiding op rampenbestrijding en crisisbeheersing versterkt. Met deze wet kunnen wij nog beter onze toetsende en toezichthoudende rol vervullen. Van gemeenten wordt geëist dat zij een crisisbeheersingsplan (voorheen rampenplan) maken waarop provincies toezicht houden. De provincie Utrecht heeft in samenwerking met diverse partijen een model crisisbeheersingsplan ontworpen, zodat gemeenten eenvoudiger hun crisisbeheersingsplan kunnen maken.

29

Veiligheidsregio

Een regionale aanpak in de voorbereiding op de beheersing van rampen en crises heeft belangrijke voordelen. In 2004 zijn de voorbereidingen getroffen voor het belangrijkste samenwerkingsverband tussen gemeenten en tussen de verschillende hulpverleningsdisciplines voor de beheersing van crises en rampen: de veiligheidsregio.

Vanaf 1 januari 2005 is dit samenwerkingsverband een feit.

Voor de organisatie van de rampenbestrijding is het integrale systeem Multiteam (voorheen Telebrains) ontwikkeld. De provincie Utrecht heeft hieraan in 2004 een incidentele bijdrage van € 50.000 gegeven. De implementatie ervan verloopt voorspoedig. Gemeenten oefenen gezamenlijk, databases worden gevuld en mensen worden opgeleid. Met alle gemeenten, de regionale brandweer en de regionale omroep RTV Utrecht zijn nieuwe en betere afspraken gemaakt over het inschakelen van de calamiteitenzender tijdens crisissituaties.

Toegankelijke archieven

Door de verstrekking van tien subsidies voor de restauratie en de microverfilming van veel geraadpleegde archieven, kan nu het groot publiek toegang krijgen tot belangrijke historische bronnen. De Provinciale Archiefinspectie heeft deze subsidies verstrekt aan gemeenten.

Binnenkort kampen de gemeenten voor hun historische archieven met een tekort aan opslagcapaciteit. Onder regie van de provincie zijn drie haalbaarheidsonderzoeken uitgevoerd naar de mogelijkheid om met gemeenten en waterschappen tot een aantal Regionale historische centra in de provincie Utrecht te komen: in de gewesten Eemland, Zuidwest Utrecht en Zuidoost Utrecht onder 24 gemeenten en twee waterschappen. Een vierde onderzoek naar de haalbaarheid van een regionaal historisch centrum Vecht en Venen is al in 2003 uitgevoerd en de besluitvorming hierover is in 2004 gestart. Dit geldt ook voor het Regionaal historisch centrum Eemland.

Maatschappelijke effecten	2004 begroot	2004 werkelijk
% gemeenten met een rampenplan dat voldoet aan de wettelijke eisen	100 %	100%
% gemeenten met een rampenplan dat voldoet aan het toetsingskader	99 %	100%
% gemeenten dat objecten aangewezen heeft waarvoor een rampenbestrijdingsplan is opgesteld dat voldoet aan het toetsingskader	90 %	100%
Regionaal beheersplan voldoet aan toetsingskader	Ja	Nee, 1 juli 2005 gereed
% van decoratieadviezen dat overgenomen wordt door het kapittel	95%	80%
Toename van het aantal raadplegingen (digitaal) ten opzichte van het jaar 2003 is 10%	110	110

30

De provincie Utrecht laat zich zien. Aan de hand van tien beeldbepalende projecten investeren wij zichtbaar en duurzaam in de Utrechtse samenleving.

<i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2004	Rekening 2004	Verschil 2004	
Lasten	16.685	3.904		Dit is een afwijking van 67% ten opzichte van de begroting 2004. De belangrijkste oorzaak hiervoor is dat veel zaken in eigen beheer zijn uitgevoerd. Daarnaast is er enige vertraging in de uitvoering van enkele taken geweest.
Baten	5.135	44		
Saldo totale programma	-11.550	-3.860	7.690	

Nieuw wonen - Ondiep & Veenendaal

De provincie Utrecht kent een diversiteit aan leefstijlen en culturen. Wij willen dat elke groep zich thuis voelt en trots is op zijn woon- en leefomgeving. Daarom werken wij samen met partners aan een gevarieerd woningaanbod. In 2004 is gewerkt aan de wijken Ondiep, een bestaande wijk in de stad Utrecht, en Veenendaal-Oost, een nieuwbouwwijk. Deze wijken zullen als voorbeeld dienen voor gelijkende projecten. De provincie maakt het mogelijk dat deze wijken zo tot stand komen.

De wijk Ondiep is in ontwerpfase. Naar aanleiding van verschillende scenario's zijn in november 2004 de plekken bepaald voor voorzieningen. De oorspronkelijke planning wordt niet gehaald. Het vergt meer werk dan is gedacht om bewoners en anderen in de wijk voor de plannen te winnen. Hierdoor zal het ontwerp niet gereed zijn in 2005.

Het project Veenendaal-Oost is gestart in 2004 en verschilt in aanpak met de wijk Ondiep, omdat het gaat om een nieuwbouwwijk. Waar straks huizen staan ligt nu nog weiland. Het projectteam heeft eerst gekeken hoe het project past binnen de mogelijkheden van het stedenbouwkundige plan. In een menukaart zijn de thema's voor deze nieuwbouwwijk opgesteld: ontmoeting, mens en woonmilieu, vangnet wonen zorg en welzijn, leren en ontwikkelen en duurzame flexibiliteit. In het laatste kwartaal van 2004 zijn vijf werkateliers met externe partners en deskundigen begonnen met het uitwerken van de thema's.

Vrede van Utrecht 2013

In 2013 is het 300 jaar geleden dat de Vrede van Utrecht werd getekend. Dit is aanleiding voor ons om samen met de gemeente Utrecht een impuls te geven aan cultuur en het cultureel erfgoed. Gedeputeerde staten hebben in 2004 ingestemd met de inhoudelijke koers van het programma. Het is gericht op een breed publiek en heeft internationale uitstraling. Enkele projecten zijn in 2004 gerealiseerd. Een van de eerste activiteiten is de komst van het Dick Bruna Huis, waarin de unieke collectie van Dick Bruna permanent zal worden tentoongesteld. Een ander bijzonder project is de Paper Dome in Leidsche Rijn. Deze theaterkoepel van waterdicht karton zal de komende jaren onderdak bieden aan culturele activiteiten.

Nieuwe Hollandse Waterlinie

Terwijl het ontwerp voor het nationaal centrum over de Nieuwe Hollandse Waterlinie (NHW) in de maak is, zal vanaf de Fortenmaand in september 2005 vijf jaar lang een Tijdelijk Informatiecentrum open zijn. Plaats: Fort Vechten, onderdeel van de Linie. Samen met Staatsbosbeheer, gemeente Bunnik en andere partners werken wij aan een nationaal cultureel centrum. Een ontwerp bureau maakt in de eerste maanden van 2005 een schetsmodel om daarmee mogelijke marktpartijen te interesseren en subsidies en ontwerpers te werven.

Ook worden in 2005 bij Fort Vechten nutsvoorzieningen aangelegd. De bereikbaarheid en de aanleg van parkeergelegenheid worden onderzocht. Staatsbosbeheer, eigenaar van het fort, heeft bij de gemeente Bunnik een wijziging van het bestemmingsplan aangevraagd. Bunnik heeft deze aanvraag nog in beraad, maar heeft wel toestemming verleend voor het Tijdelijk Informatiecentrum. Het project Vleermuizen is onder leiding van Staatsbosbeheer van start gegaan. Gekeken wordt naar de mogelijkheid om de vleermuizen op de ene locatie beter te beschermen terwijl ze op andere locaties geweerd worden.

Op de fiets

De provincie zorgt voor een netwerk van fietspaden, waardoor zowel woon-werkfietsers als recreanten goed hun weg zullen vinden in de provincie.

Net als de wandelroutes krijgen ook de fietspaden een routeplanner. Met de Fietsersbond is gekeken naar de opzet, kosten, eigendom en beheer en onderhoud van zo'n digitale routeplanner. Een besluit hierover valt in 2005.

Ureka! De poort tot kennis

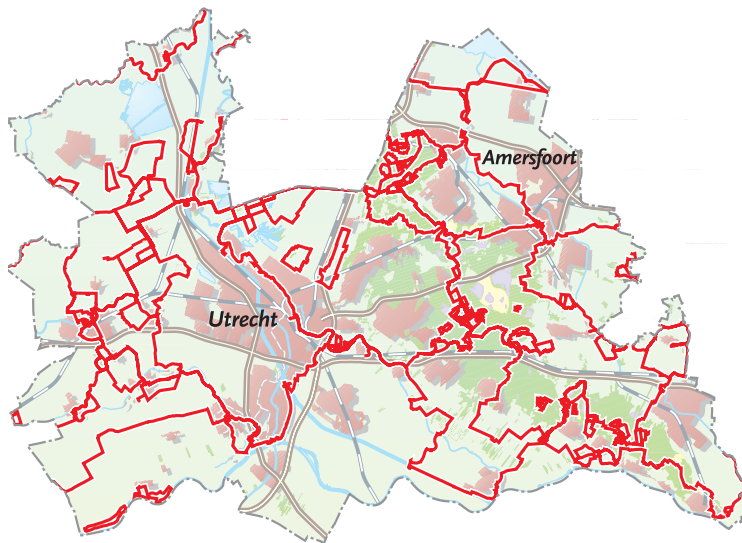
In december 2004 hebben provinciale staten ingestemd met een alomvattend plan van aanpak voor een nieuw bibliotheekennetwerk. In de huidige informatiesamenleving veranderen bibliotheken in kenniscentra waar iedereen toegang heeft tot elke gewenste informatie. De uitvoering kan in 2005 van start gaan. Dit is later dan gepland. De vertraging is het gevolg van het feit dat een solide draagvlak van alle betrokken partners meer tijd in beslag heeft genomen. Ook zal de provincie gemeenten en bibliotheken financieel steunen bij de ontwikkeling van multifunctionele bibliotheekaccommodaties. Deze Cultuurhuizen richten zich op een brede maatschappelijke positionering van de bibliotheek. Het plan van aanpak hiervoor is uitgesteld tot begin 2005.

Wandelen in Utrecht

In 2004 zijn er 13 nieuwe bewegwijzerde wandelroutes bijgekomen in de provincie Utrecht. De overige tien routes die in het uitvoeringsprogramma 2004 staan genoemd, zullen voor 1 juli 2005 zijn aangelegd. Voor 2005 zijn nog eens 18 nieuwe wandelroutes gepland. De provincie Utrecht is voor de wandelaar een aantrekkelijk gebied. Cultuur en natuur wisselen elkaar voortdurend af.

Alle wandelroutes staan in een digitale wandelrouteplanner. Zo is het voor iedereen die wil wandelen in de provincie, makkelijk een route te vinden. Per route zijn het startpunt, de lengte in kilometers en de bereikbaarheid met het openbaar vervoer aangegeven. Ook is informatie te lezen over bijvoorbeeld musea en toeristische voorzieningen, die de wandelaar tegenkomt.

32

Gerealiseerde wandelroutes tot en met 2004.

De regering van Utrecht heeft in den jare 1830, de werken ter verfraaijing van die stad voortgezet. De nieuw aangelegde wandelplaatsen, welke aan het oostelijk gedeelte der stad de oude stads wallen vervangen, vinden algemeen bijval en goedkeuring.*

* Verslag provincie Utrecht, 1830

Stichtse Lustwarande

De Stichtse Lustwarande is een reeks van landgoederen en buitenplaatsen met typische landschappelijke kenmerken die wij willen behouden. De cultuurhistorie, natuur en het landschap verdienen bescherming en onderhoud of in sommige gevallen herstel. Een voorbeeld van dit laatste is de zichtlijn op Landgoed Zuylestein. Een samenspel van activiteiten, gericht op voorlichting, bewustwording en uitvoering moet hiervoor zorgen. Een opgestelde (concept)visie over de Stichtse Lustwarande leggen wij voor aan landschapsarchitecten, stedenbouwkundige en ontwikkelaars. Het resultaat is dat bewuster en adequaat wordt omgegaan met de kwaliteiten van het landschap. Ook het grote publiek heeft de pracht van de Lustwarande kunnen bewonderen op een foto-expositie 'Beelden van de Lustwarande' met werk van Jurjen Drenth.

Hart van de Heuvelrug

De provincie wil de Heuvelrug bewaren voor de volgende generaties. Daarom worden met alle partijen afspraken gemaakt over de verschillende functies van de Heuvelrug: natuur, bebouwing, defensie en recreatie. Centraal staat de realisatie van twee groene corridors, de oostelijke en de westelijke corridor.

De aanleg van het ecodeuct over de A28 en de start van de voorbereidingen voor het ecodeuct over de N237 brengen deze corridors steeds dichterbij. Ook krijgen beide corridors een sterkere functie door de ontmanteling van zorginstellingen op Dennendal, het project Soesterveen en de vergroening van het Kodakterrein en het Jesserunkamp. Het project Apollo-Noord versterkt de leefbaarheid in de gemeenschap Soesterberg. De doelstelling om de zorg te decentreren wordt door de bouw van woningen op het zorgcomplex Sterrenberg en door de bouw van een buurtschap op het Sanatoriumterrein gestimuleerd. In het vervolg daarop zal ook de herontwikkeling van de historische middenas van de Willem Arntszhoeve worden voorbereid. Eind 2004 is bovendien een begin gemaakt met een gebiedsvisie voor de vliegbasis Soesterberg. Deze resultaten geven de goede richting voor de toekomst.

Blik op de provincie van *Cees Oostenbrink, veldtoezichthouder Hart van de Heuvelrug*

“Voor 200% sta ik achter het project intensivering van het veldtoezicht Hart van de Heuvelrug. Verdwaalde wandelaars, stiekeme vissers, verstokte alcoholgebruikers, wij komen van alles op ons pad tegen tijdens surveillances in de natuur- en recreatiegebieden van de provincie. En het is mijn rol om de natuurwachters en jachtopzieners te begeleiden bij het vervullen van hun taak. Handhaving van de open-

bare orde in het groen met alle politiebevoegdheden die daarvoor nodig zijn, dat is waar het om draait.”

De Schammer

In dit landelijke Valleigebied tussen Leusden en Amersfoort worden 46 hectaren ontwikkeld waarin waterberging, natuurontwikkeling en recreatie worden gecombineerd. Oorspronkelijk telt het gehele plangebied 80 hectaren. De resterende ruimte wordt in het plan opgenomen, zodat in de toekomst de mogelijkheid blijft bestaan deze erbij te betrekken. De gemeenten Amersfoort, Leusden en het Waterschap Vallei & Eem zijn nauw bij de plannen betrokken. Samen met ons is overeenstemming bereikt over de inhoud en de investeringen. Een 50/50-verdeling is het uitgangspunt, waarbij de provincie de helft van de kosten op zich neemt en de drie regiopartners de andere helft onder voorwaarde dat het investeringsbedrag naar beneden gaat. Dit is eind februari 2005 bekend.

34

Ruimtelijke ontwikkeling

PORTEFEUILLEHOUDER:
MR. J.H. EKKERS

De provincie Utrecht streeft naar een aantrekkelijke provincie met een goede balans tussen stad en land. Deze vullen elkaar aan, of het nu gaat om economische ontwikkeling en mobiliteit, de toekomst van de landbouw, natuur en landschap, of het aanbod van zorg- en dienstverlening of cultuur. Deze samenhang vraagt integrale oplossingen en uitvoering. Het beleid ligt in onze handen, de realisatie ervan bij de gemeenten.

<i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2004	Rekening 2004	Verschil 2004	
Lasten	4.318	4.208		Dit is een afwijking van 1% ten opzichte van de begroting 2004, veroorzaakt door lagere tariefstelling van de apparaatkosten.
Baten	68	12		
Saldo totale programma	-4.250	-4.195	55	

Streekplan 2005-2015 vastgesteld

Na vier jaar voorbereiding is in 2004 het Streekplan vastgesteld door provinciale staten. Kwaliteit, uitvoering en samenwerking zijn hierin de drie sleutelwoorden. Met het Streekplan geven wij de kaders voor behoud en waar mogelijk verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving. Wij werken daaraan, samen met besturen, marktpartijen en maatschappelijke organisaties. Onze rol is die van initiator en regisseur. Het ruimtelijk beleid raakt een breed scala van thema's die vragen om een behandeling in onderlinge samenhang. Door het Streekplan weten bewoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en andere overheden wat de opvattingen van het bestuur zijn voor de langere termijn.

Dit Streekplan biedt ons de gelegenheid om de uitvoering ervan effectief te sturen en ter hand te nemen. Dit gebeurt op basis van het Meerjarenactieprogramma (MAP). Per activiteit staan hierin de beoogde resultaten, welke partijen hierbij zijn betrokken en hoe de taken onderling zijn verdeeld. Ook een planning van de uitvoering en een indicatie van de verdeling van de bijbehorende investering van € 10,5 miljoen is opgenomen. Het MAP wordt in april 2005 vastgesteld door gedeputeerde staten.

Blik op de provincie van Joris Hogenboom, Natuur en Milieufederatie Utrecht

“Kantoren mondjesmaat toelaten in groene gebieden, waardoor de kwaliteit van het landschap en de natuur omhoog gaat, is de clou van het project *groene werklandschappen*. Dat klinkt tegenstrijdig, maar

dat hoeft het niet te zijn. Denk bijvoorbeeld aan hergebruik van gebouwen. Dat kan gepaard gaan met sloop, dan maakt steen plaats voor natuur. Ook nieuwbouw is in sommige gebieden mogelijk, maar altijd verbonden aan een forse investering in de natuur zodat ook echt natuurwinst wordt geboekt. Met Het Utrechts Landschap en de Kamer van Koophandel hebben we de aanzet gegeven en

samen met de provincie zijn de richtlijnen voor dit project verder uitgewerkt. Door oog te hebben voor wederzijdse belangen hebben we een evenwichtige manier gevonden om het bedrijfsleven tegemoet te komen en tegelijk het versterken van de natuur en het verfraaien van het landschap te financieren. Let wel, het is nu alleen nog mooie theorie op papier en we moeten met elkaar wel waarborgen dat dit principe in de praktijk ook vorm krijgt!”

Windenergie: 50 Megawatt in 2010

Het Kyoto-verdrag met internationale afspraken om de uitstoot van broeikasgassen terug te dringen, leidt tot grote aandacht voor duurzame energievoorziening. Het Rijk, de provincies en de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) hebben daarom in de Bestuursovereenkomst Landelijke Ontwikkeling Windenergie (BLOW) in 2001 bepaald dat Nederland 1.500 Megawatt aan vermogen uit windenergie zal halen in 2010. De provincie Utrecht zorgt voor 50 Megawatt. Bij de voorbereiding van het Streekplan is een milieueffectrapportage (MER) uitgevoerd voor de opstelling van windmolens. Het Streekplan gaat ervan uit dat gemeenten geen eigen milieueffectrapportages hoeven uitvoeren, omdat er concrete beleidsbeslissingen van provinciale staten zouden volgen. Provinciale staten hebben echter

naar aanleiding van de vele bezwaren van inwoners en gemeenten voorlopige locaties aangewezen. Zo blijft de afweging voor de plaatsing van windmolens bij de gemeenten en ligt de plicht van een milieueffectrapportage ook daar.

Uitwisselbare bestemmingsplannen van belang

Parallel aan het streekplan is in 2004 gewerkt aan de Handleiding bestemmingsplannen voor gemeenten. De nieuwe Handleiding gaat alleen over onderwerpen die het provinciaal belang aangaan en geeft gemeenten meer bewegingsvrijheid bij afwegingen.

In 2004 is per gemeente de voortgang van het gebruik van digitale bestemmingsplannen geïnventariseerd. Een enkele gemeente boekt hierin vorderingen, het merendeel van de gemeenten geeft het digitaliseren geen prioriteit. Wij willen gemeenten overtuigen van het belang en het nut van digitaal uitwisselbare bestemmingsplannen. Een ingezet onderzoek zal uitwijzen wat nodig is om digitale bestemmingsplannen te kunnen ontvangen en te beoordelen.

36

Ruimtelijke plannen

Bij de totstandkoming van de bestemmingsplannen van gemeenten hebben wij waar mogelijk en gewenst intensief met gemeenten samengewerkt, door deelname aan werk-, klankbord- en projectgroepen.

In 2004 gaat het om de volgende ruimtelijke plannen:

- Het ontwerpbestemmingsplan van Maarssen-Zuid met het DSM-terrein;
- Het artikel 10 plan voor Windturbines Veerwagenweg Houten;
- Het artikel 10 plan voor Buitengebied Leersum;
- Het bestemmingsplan voor de Tabakssteeg in Leusden (vastgesteld);
- Het ontwerpbestemmingsplan voor het structuurplan Binnenstad IJsselstein;
- Het ontwerpplan Buitengebied Zeist Zuidwest.

De belangrijkste vastgestelde plannen zijn:

- Baggerspecieberging Zevenhuizen Amersfoort;
- Bedrijvenpark Larenstein De Bilt;
- Spoorwegzone Amersfoort.

Voor de *pannen- en bakken-fabrieken* was het afgelopen jaar ook zeer ongunstig: zeer lage prijzen met weinig of geen verkoop.

In de fabricering van onze Hollandsche dakpannen en vloertegels en wat daar verder bij behoort is weinig verandering gekomen, maar de voormelde artikelen zijn in de laatste acht jaren aanmerkelijk in prijs gedaald door verminderde behoefte en ook door concurrentie van het buitenland en nieuwe vindingen op het gebied van dakbedekking en bevloering, en eindelijk door overproductie. Door machinale bewerking is op elke fabriek langzamerhand meer geproduceerd, waardoor overproductie is ontstaan.

De *muursteentjes-fabriek* werkte langzaam voort.

De *pottenbakkerijen* gingen niet vooruit.

De *touwslagerijen* zijn in kwijnenden toestand.

De *sigarenfabrieken* hadden het over het algemeen minder druk en gevoelden ook eenigermate de gevolgen van den algemeen kwijnenden toestand.

De *tabakskerverijen* werkten niet ongunstig, ofschoon de groote concurrentie het debiet wat meer verdeelde.

De *orgelfabrieken* waren geregeld werkzaam.

De *pianofabriek* van de Gebroeders Hoytink was tamelijk bedrijvig en vond goeden afzet voor haar fabrikaat.

De *boek- en steendrukkerijen* konden in 1885 vrij geregeld blijven werken, althans gebrek aan werk kwam slechts weinig voor; loonen bleven stationnair; uit de hoofdstad en plaatsen in het noorden kwam veel aanvraag om werk voor zettters. Aan concurrentie van het buitenland (*Duitschland*) en overige plaatsen binnen 's lands kon met vrucht het hoofd worden geboden.

In den toestand van de *boekbinderijen* liet zich weinig verandering bespeuren; veel concurrentie met groote inrigtingen te *Amsterdam* en andere plaatsen, vooral voor partijwerk, en met het buitenland voor het artikel kantoorboeken en prachtbanden, blijft voor velen drukkend. Er wordt dus niets anders gemaakt dan de noodigste kleine zaken. *

* *Verslag provincie Utrecht, 1830*

38

Wonen en stedelijke vernieuwing

PORTEFEUILLEHOUDER:
MR. J.H. EKKERS

Hoe ontwikkelt de verstedelijking van de provincie zich in de toekomst en welke invloed willen en kunnen wij daarop uitoefenen? De provincie wenst een 'woonmarkt' die kan voorzien in de vraag van woningzoekenden. Ook de kwaliteit en diversiteit van de woningen en de kwaliteit van de woonomgeving willen wij bevorderen.

<i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2004	Rekening 2004	Verschil 2004	
Lasten	9.690	13.125		Dit is een afwijking van -76% ten opzichte van de begroting 2004. Dit is grotendeels veroorzaakt door meer verstrekte vergoedingen: ISV/SDV-gelden.
Baten	7.201	8.752		
Saldo totale programma	-2.489	-4.373	-1.884	

Meer geld voor extra woningen in naoorlogse wijken

2004 staat in het teken van Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing-2 (ISV-2). Dit gaat uit van prestaties op het gebied van wonen, omgevingskwaliteit, zorgvuldig ruimtegebruik en fysieke voorwaarden voor een aantrekkelijke sociale en veilige omgeving. Om ISV-2 effectief in te zetten is in april 2004 het 'Uitvoeringskader stedelijke vernieuwing 2005-2010' vastgesteld. Het geeft gemeenten duidelijkheid over ons beleid op dit terrein. Wij hebben één provinciaal speerpunt: extra woningen in naoorlogse buurten en wijken, zodat de kernen op het platteland worden ontlast. Gemeenten kunnen met dit doel voor ogen aanspraak maken op een financiële bijdrage. Minder dan voorheen hebben wij ons met de effectieve uitvoering van de stedelijke vernieuwing bezig gehouden.

In november 2004 is een nieuwe verdeelverordening opgesteld. Hierin staan de voorwaarden waaraan gemeenten moeten voldoen om in aanmerking te komen voor subsidie. Provinciale staten zullen zich hierover buigen in 2005.

Blik op de provincie van Evert van Linge, wethouder Ruimtelijke Ordening, wonen, regio en coördinatie binnenstad, Nieuwegein

“ Als gemeente zijn wij bij het realiseren van onze programma's ook afhankelijk van de provincie. Op het gebied van Stedelijke Vernieuwing is onze relatie uitstekend. Afgelopen jaar hebben we de ISV-gelden me-

rendeels gestoken in de verbetering van leefbaarheid van de wijken aan de hand van thema's Jong, Oud, Woonmilieudifferentiatie en Voorzieningen in Wijken. Hierdoor trekken wij weer woningcorporaties aan die het aantrekkelijk vinden om in die wijken te investeren. Nieuwegein heeft nu ook drie projecten ingediend, waarvan wij hopen dat het Stimuleringsfonds ze met een structurele bijdrage

steunt. Het project Lekboulevard met een combinatie van woon- en zorgfuncties is kansrijk voor een subsidie. Voor een ander Binnenstadproject moeten wij de handen nog op elkaar krijgen. Naar mijn mening liggen hier kansen, omdat onze doelstelling 'een aantrekkelijke Binnenstad met uitstraling buiten de eigen stadsgrenzen', overeenkomt met die van de provincie.”

Dieptepunt in woningbouw

Minder dan 4.000 woningen zijn gebouwd in de provincie Utrecht in 2004. Dit is een historisch dieptepunt. Normaal gesproken ligt het jaargemiddelde rond 6.500 tot 7.000 woningen. Er is dus geen sprake van het terugdringen van het huidige woningtekort van circa 6%. De provincie kan een rol van betekenis spelen bij de stimulering van de gemeenten, woningcorporaties en de bouwwereld, maar wij zijn geen feitelijke spelers in het veld en ook niet primair verantwoordelijk. In de begroting 2004 geven wij aan dat de voortgang van de woningbouw intensief en pro-actief wordt gevolgd. Gezien de huidige productieresultaten is actie vereist. Waar nodig zullen 'versnelingsteams' een impuls geven aan de productie. Eind 2004 is begonnen met de invulling hiervan.

Maatschappelijke effecten	2004 begroot	2004 werkelijk
Woningtekort exclusief 2 % frictieeegstand	1-1-2005: 5,2 %	1-1-2005: 6 %
Aantal inperkingen op keuzevrijheid voor woningzoekenden door bindingseisen per kern, gemeente of regio	0	26, Voorrangsregeling voor kleine kernen
% gerealiseerde taakstelling huisvesting statushouders van gemeenten onder direct provinciaal toezicht	100%	98%
Aantal vernieuwende projecten wonen (Experimentenkrediet volkshuisvesting)	11	14
Aantal opgepluste woningen via de provinciale Opplusregeling	200	500, oorzaak: Door een lager 'opplusniveau' van één groot project (circa 225 woningen) zijn meer woningen opgeplust dan geraamd

De regering van Utrecht heeft in den jare 1830, de werken ter verfraaijing van die stad voortgezet. De nieuw aangelegde wandelplaatsen, welke aan het oostelijk gedeelte der stad de oude stads wallen vervangen, vinden algemeen bijval en goedkeuring. Aan het noordelijk gedeelte is men ook reeds ver gevorderd met het wegnemen der stads wallen; en zonder de noodlottige tijdsomstandigheden, welke de regering huiverig maken, om het werk der verfraaijing met zoo vele kracht door te zetten, als men wel wenschte, zouden ook aan die zijde der stad, groote verbeteringen tot stand zijn gekomen.

De tijd zal, zoo wij hopen, komen, dat zal kunnen worden gezorgd voor den aanbouw van woningen voor de mindere en bedrijvende klassen van ingezetenen. De bovenmatige, en buiten alle vergelijk met de verdiensten dezer volksklasse gevorderde, huurprijzen maken thans de inwoning voor dezelveu zeer bezwaarlijk. — Buiten deze uitwendige verfraaijing, mag Utrecht zich ook op verbeteringen binnen de stad beroemen, waartoe de opbouw der schoone stads armenschool bij de Nicolai kerk, en inzonderheid de vernieuwing van een gedeelte van het krankzinnigenhuis, mitsgaders het

* Verslag provincie Utrecht, 1830

42

Cultureel erfgoed

PORTEFEUILLEHOUDER:
DHR. J.G.P. VAN BERGEN

Het cultureel erfgoed van de provincie is met recht waardevol te noemen. Het geeft onze provincie een bijzondere betekenis en allure. Op welke manier kunnen wij het behouden, versterken en optimaal inzetten? Wat kunnen wij daarin betekenen? Door het bewust een plek te geven en als trekpleister voor publiek in te zetten, garanderen wij het behoud voor toekomstige generaties.

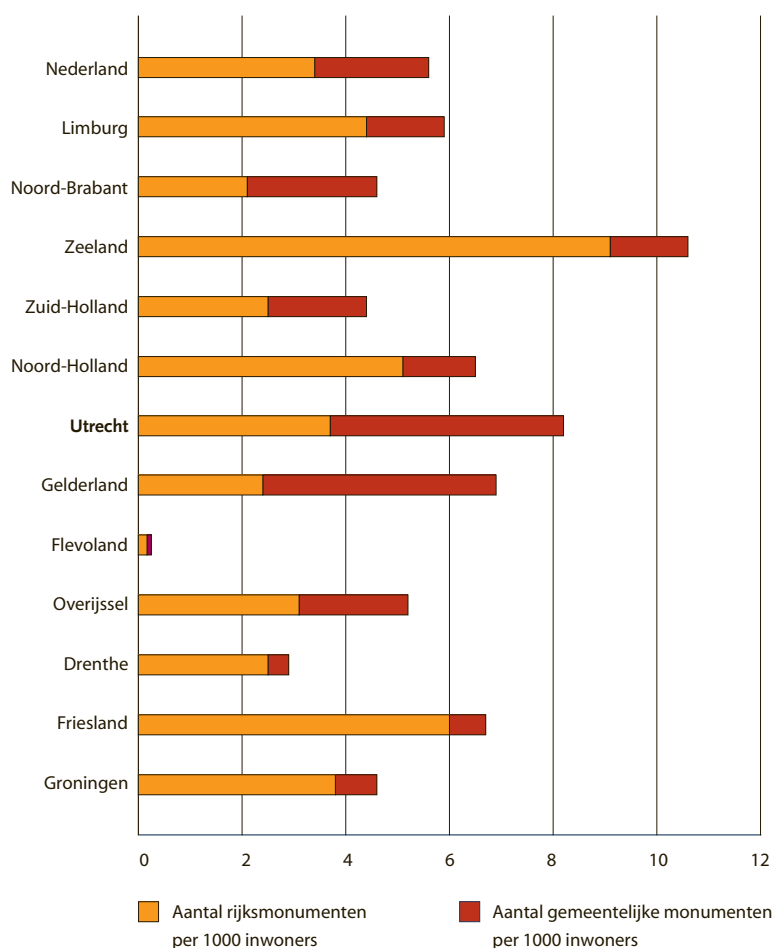
<i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2004	Rekening 2004	Verschil 2004	
Lasten	5.535	4.875		Dit is een afwijking van 14% ten opzichte van de begroting 2004. De belangrijkste oorzaak hiervoor is dat monumentensubsidies in reserve gestort zijn en voorfinancieringen zijn terug ontvangen.
Baten	144	247		
Saldo totale programma	-5.391	-4.628	763	

Zicht op onze cultuurhistorie

In 2004 is een nieuw Cultuurprogramma voor de periode 2005 – 2008 vastgesteld door provinciale staten en een besluit genomen over de herstructurering van ons erfgoed. In het Cultuurprogramma staat hoe de relatie tussen cultureel erfgoed en planologie versterkt kan worden en op welke manier aan de toegankelijkheid voor publiek gewerkt wordt. Meer over het Cultuurprogramma is te lezen onder programma - Culturele Agenda.

In 2004 is een pilot gestart met het instrument Cultuurhistorische Effectrapportage (CHER). Deze rapportage brengt de geschiedenis van een gebied in kaart, waarbij de archeologische, de stedenbouwkundige, planologische en architectonische ontwikkelingen aan bod komen. Een analyse van de waardevolle elementen in het landschap is het resultaat. Met dit inzicht in onze cultuurhistorie zijn goede afwegingen bij het ontwerp van een gebied mogelijk. De cultuurhistorische effectrapportage is een waardevol instrument gebleken. Het gebruik ervan zal dan ook in 2005 door een nieuwe bredere subsidieregeling worden gestimuleerd.

Aantal rijks- en gemeentemonumenten per inwoner naar provincie, 2004

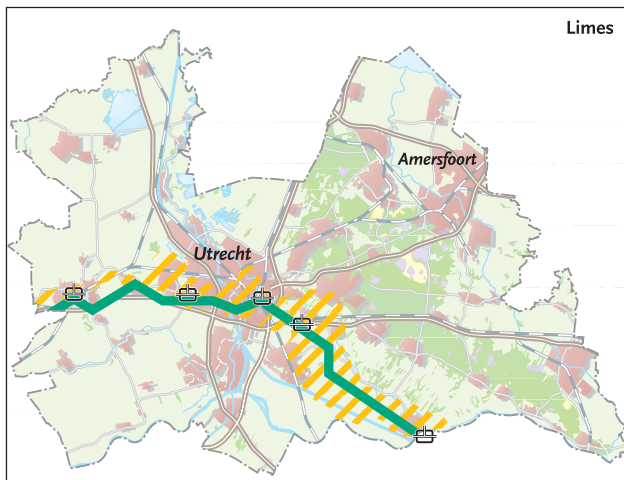
43

Utrechtse molens in nood

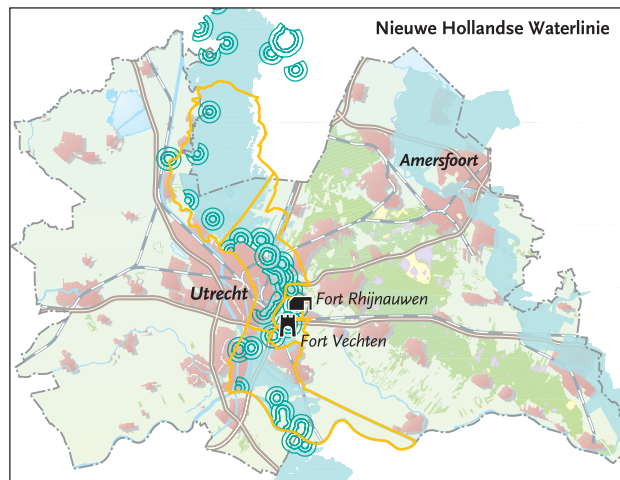
In december 2004 hebben provinciale staten ingestemd met een bijdrage uit het Stimuleringsfonds van € 4 miljoen aan de Utrechtse molens. Dit bedrag is gelijk aan de geraamde kosten om de molens in hun oude glorie te herstellen. In 2003 bleek dat een groot aantal van de molens groot achterstallig onderhoud had. Bij 17 van de 21 molens bleek zelfs restauratie op korte termijn noodzakelijk. De molens zijn eigendom van de Stichting De Utrechtse Molens (SDUM). Per 1 januari 2005 is deze stichting onderdeel van het Utrechts Landschap.

Actieprogramma cultuurbereik

Het Actieprogramma Cultuurbereik ondersteunt projecten en evenementen zoals de Open Monumentendag en -nacht, de aanleg van historische voetpaden, het project 'De Romeinen op Vechten' en de erfgoededucatie via het Erfgoedhuis. Deze evenementen trekken een groot publiek van binnen en buiten de provinciale grenzen. Ongeveer 66.000 mensen bezoeken tijdens hun vakantie bezienswaardige monumenten in de provincie Utrecht in 2004. Ook is met de uitvoering van projecten als de Grebbelinie, Nieuwe Hollandse Waterlinie en Limes een impuls gegeven aan het draagvlak en de bewustwording van cultuurhistorie.

Limes. Dit kaartje geeft de voormalige grens aan van het Romeinse Rijk

De Nieuwe Hollandse Waterlinie. Dit kaartje geeft de verschillende locaties aan van restanten van de Hollandse Waterlinie

Maatschappelijke effecten	2004 begroot	2004 werkelijk
(Toename van) het aantal beschermde bouwkundige rijksmonumenten	3.910	3.904
(Toename van) het aantal beschermde bouwkundige gemeentemonumenten	5.500	5.053 - minder door het opschonen van bestanden - Accent verschoven van restauratie naar behoud
(Toename van) het aantal beschermde of anders geregistreerde archeologische rijksmonumenten (aantal terreinen op de Archeologische Monumentenkaart)	950	941 - veel aandacht van het Rijk voor de opschoning van bestanden, waardoor eerst terreinen worden 'afgevoerd' voordat nieuwe worden opgevoerd - Het beschermingsbeleid van het rijk is door kostenaspecten terughoudend
Cultureel erfgoed is virtueel beter bereikbaar (aantal bezoekers website Erfgoedhuis Utrecht)	30.000	Cijfer 2004 nog niet bekend

. De Commissie tot opsporing van Romeinsche
oudheden , na nog met drie leden en eenen Secre-
taris of Amanuensis te zijn vergroot , heeft in
het begin van den vorigen zomer , met ijver hare
pogingen , zoo aan den Meern , op den Hooge-
woerd , als te Vechten op den Borgt (Wiltenburg)

D 2

voor-*

46

Recreatie en toerisme

PORTEFEUILLEHOUDER:
DR. G. MIK

Een goed recreatief en toeristisch aanbod voor alle bewoners en bezoekers van de provincie Utrecht met een uitstraling buiten onze provinciale grenzen, dat is waar de provincie Utrecht aan werkt.

<i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2004	Rekening 2004	Verschil 2004	
Lasten	4.159	3.796		Dit is een afwijking van 13% ten opzichte van de begroting 2004, door minder apparaatskosten. Er zijn minder uren besteed. Een andere oorzaak is een nog te verrekenen bedrag met de reserve fietsverbindingen.
Baten	13	185		
Saldo totale programma	-4.146	-3.611	535	

Nog meer recreatie en toerisme in de toekomst

In 2004 is de Utrecht Toerisme Recreatie (UTR) nieuwe stijl van start gegaan. Deze bevordert en stimuleert het toerisme en de recreatie in de provincie Utrecht. Zij organiseert themamaanden bijvoorbeeld over de provinciale tuinen en forten. Een belangrijk project in 2004 is de voorbereiding van een nieuwe imagocampagne voor vier deelgebieden: Utrecht, Amersfoort en omgeving, de Heuvelrug en de Vecht en het Plassengebied. De Utrechtse Heuvelrug is het meest in trek bij het publiek. 60% van de vakantiegangers in de provincie brengt hier de vakantie door.

'Uit en thuis in Utrecht' luidt de titel van het Actieplan recreatie en toerisme 2005-2008 met plannen voor activiteiten, die het aanbod in de provincie onder de aandacht brengen. Zo krijgt het publiek meer recreatiemogelijkheden, wordt het bezoek aan bezienswaardigheden en evenementen gestimuleerd en zullen het zakelijk toerisme en de recreatiegebieden in de buurt van de steden gepromoot worden. Ook het plattelandstoerisme krijgt bijzondere aandacht.

Recreatie op het water nog beter

De provincie wil het toeristen op hun boten zo aangenaam mogelijk maken, daarom worden de vaarwegen zoveel mogelijk vrij gemaakt en waar mogelijk voorzien van aanlegplaatsen. In 2004 is het aantal aanlegplaatsen aan de Vecht en Kromme Rijn uitgebreid. Daarbij houden wij vanzelfsprekend steeds voor ogen dat recreatie niet ten koste van natuur- en waterbeheer mag gaan.

47

Maatschappelijke effecten	2004 begroot	2004 werkelijk
Aantal slaapplekken	30.000	33.500
Aantal doorgebrachte vakanties	850.000	575.000
Aantal overnachtingen	2 miljoen	3,5 miljoen
Bezoek attracties en evenementen	5 miljoen	Nog niet bekend
Aantal dagtochten door Nederlanders	70 miljoen	Nog niet bekend

Natuur en landschap

PORTEFEUILLEHOUDER:
DRS. J.P.J. LOKKER

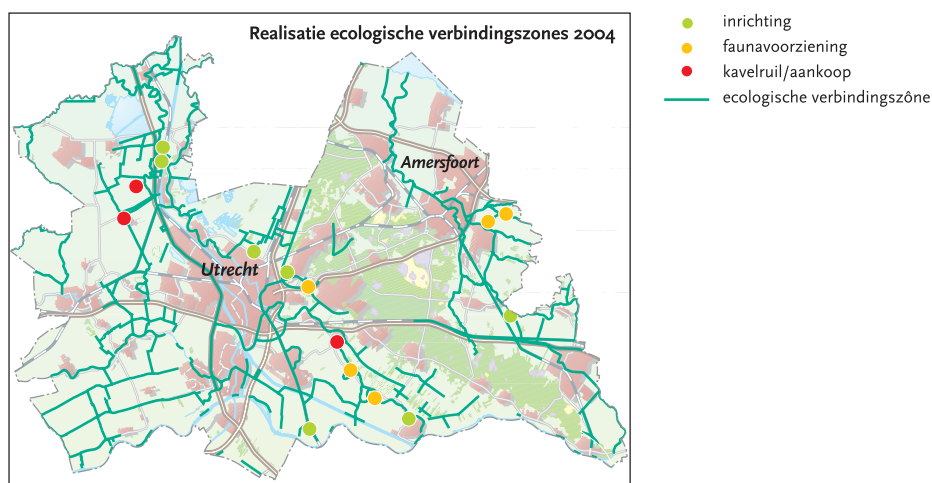
De karakteristieke landschappen van de provincie Utrecht willen wij behouden en versterken. Dit doen wij door toezicht op de naleving van 'groene' wetgeving, maar meer nog door het stimuleren van initiatieven in de ontwikkeling van natuur en landschap.

<i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2004	Rekening 2004	Verschil 2004	
Lasten	8.707	10.718		Dit is een afwijking van 15% ten opzichte van de begroting 2004. De belangrijke oorzaak is dat voorfinancieringen zijn terug ontvangen.
Baten	795	3.988		
Saldo totale programma	-7.912	-6.730	1.182	

Natuurgebieden verbinden is een kwestie van lange adem

De variatie in planten en dieren blijft teruglopen ondanks de vele investeringen in de ecologische hoofdstructuur; dit is een stelsel van bestaande en nieuw te ontwikkelen natuurgebieden die met elkaar zijn verbonden (zie kaartje). De uitvoering ervan loopt nog tot 2018. Het gebied is nu nog te veel versnipperd, omdat er wegen doorheen lopen of omdat er bebouwing is. De situatie verbetert gestaag. Samen met andere overheden, natuurorganisaties, boeren en burgers werken wij aan het vergroten van de natuurgebieden en het herstellen van verbindingen. In 2004 is op diverse plaatsen grond aangekocht voor natuurbehoud, bijvoorbeeld langs de Kromme Rijn. In totaal is op deze manier circa acht kilometer natuurvriendelijke oever onder andere langs de Kromme Mijdrecht, Angstel, Aa en het Valleikanaal in ons bezit gekomen. Door de inrichting van 40 hectaren natuur zijn de verbindingen met nieuwe landgoederen versterkt. Ook zijn er verschillende faunavoorzieningen aangebracht zoals vispassages in de Barneveldsebeek en de Esvelderbeek en looprichels langs de Kromme Rijn. Zo kunnen vissen en bijvoorbeeld kikkers zonder gevaar van de ene plek naar de andere komen.

Faunapassages en ecoducten

Plant en dier ondervinden hinder van de wegen in Utrecht en het steeds drukker wordende verkeer. Er vallen veel slachtoffers en eeuwenoude trekroutes tussen zomer- en wintergebieden en voedsel- en rustgebieden zijn verdwenen. Op lokale wegen zijn verkeersmaatregelen vaak al voldoende, zoals bijvoorbeeld maximum snelheden. Op de belangrijkste verkeersaders is dat geen optie. Daarom worden hier voor kleine dieren faunapassages aangelegd, zoals een tunnel onder de weg. Om de grote natuurgebieden met elkaar te verbinden zijn rigoureuze maatregelen nodig zoals ecoducten.

De provincie Utrecht kent in totaal 40 knelpunten. Niet alleen de provincie is betrokken bij het oplossen hiervan, ook het Rijk zet zich in voor ons natuurbehoud. Daarom bouwt Rijkswaterstaat op dit moment het ecoduct over de A28 bij Soesterberg en heeft het enkele projecten in voorbereiding. De provincie heeft twee ecoducten gepland bij Soesterberg (N237) en Elst (N225) en begint binnenkort met de voorbereiding van een ecoduct bij de Leusderheide, vlakbij het landgoed Den Treek-Henschoten. Deze activiteiten zijn ook gefinancierd vanuit het project Agenda 2010, het Strategisch mobiliteitsplan Utrecht en het Stimuleringsfonds.

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet uit 1998 zijn de belangrijkste kaders voor natuurbescherming. In 2004 is de uitvoering van de Flora- en faunawet geëvalueerd. De wet beschermt vooral specifieke soorten dieren en planten en biedt weinig aanknopingspunten voor een beschermde leefomgeving voor een bepaalde soort. Wij hebben volgens de Flora- en faunawet verschillende taken en bevoegdheden. Zo kunnen wij bijvoorbeeld bij schade door bedreigde diersoorten het verjagen of jachtverbod vrijstellen. Wij zijn verantwoordelijk voor het aanwijzen van

personen die mogen jagen om de stand van dieren te beperken, maar ook om de jacht te stoppen bij bijzondere weersomstandigheden.

Oorspronkelijk maakten de foerageergebieden voor ganzen onderdeel uit van de evaluatie. Door onvoldoende draagvlak is de aanwijzing van deze foerageergebieden losgekoppeld van de evaluatie en betrokken bij de procedure tot het aanpassen van het Beheersgebiedplan. Dit plan is nodig voor het openstellen van subsidies voor boeren als schade wordt veroorzaakt door ganzen of smienten.

Blik op de provincie van Piet Smink, Voorzitter faunabeheereenheid

“Het komt voor dat meerkoeten zoveel schade aanrichten aan gewassen dat zij moeten worden verjaagd

of afgeschoten. Als Faunabeheereenheid zijn wij in het leven geroepen om de Flora- en fauna-wet om te zetten in concrete richtlijnen. Zo'n Faunabeheerplan maken vergt tijd en veel overleg tussen alle partijen: de landbouworganisatie (LTO), de jagersorganisatie (KNJV), particuliere grondbestitters (FPG) en de terreinbeherende organisaties (TBO's). Gedeputeerde staten lijken zich soms te

willen onttrekken aan de uitgangspunten, terwijl zij toch hun goedkeuring hebben gegeven aan dit zorgvuldig geformuleerde plan. Voor de toekomst strijden wij er dan ook voor de uitvoering in handen te krijgen, zodat de consequente toepassing van de regels uit het Faunabeheerplan is gewaarborgd.”

Maatschappelijke effecten	2004 begroot	2004 werkelijk
Totaal aantal hectare aangekochte nieuwe natuur ten behoeve van de terreinbeherende natuurbeschermingsorganisaties (9.300 hectaren in 2018)	4.484	4.187 Dit is de oorspronkelijke planning. In de begroting van 2005 wordt uitgegaan van 7.700 hectaren verwerving, 1.800 hectaren particulier natuurbeheer en 600 hectaren agrarisch natuurbeheer.
Totaal aantal hectare nieuwe natuur met een contract particulier natuurbeheer (1.000 hectaren in 2018)	196	350
Totaal aantal faunapassages bij provinciale wegen (70 in 2018)	16	17
Totaal aantal aangewezen aardkundige monumenten (12 in 2007)	6	6

Jagt-akten. waarvan de recognitiën en zegelregten met de opcenten hebben bedragen *f* 6702.36.

Gedurende gemeld tijdstip zijn geen aangifte gedaan tot registratie van zwanendriften, eendekooijen en duiventillen.

Schadelijk gedierte.

Het schadelijk gedierte kan gerekend worden niet te zijn toegenomen.

Er zijn gedood en vertoond gedurende het 2de halfjaar 1852

1 rekelvos,

206 bunsings,

319 wezels,

92 valken,

9 havikken,

60 sperwers,

11 wouwen en

16 buizerden.

Daarvoor zijn premie-mandaten afgegeven tot een bedrag van *f* 204.90 ; behalve deze opgenoemden zijn voorzeker nog vossen, bunsings, enz. gedood, die niet zijn vertoond, daar van af November tot Mei voor het viervoetig schadelijk gedierte met uitzondering der wezels, geene premien worden betaald.

Opzieners.

Het toezigt over de jagt wordt uitgeoefend door 12 bezoldigde en door 111 onbezoldigde opzieners, Behalve deze daartoe aangestelde personen legt*

* Verslag provincie Utrecht, 1853

52

Plattelandszaken

PORTEFEUILLEHOUDER:
DRS. J.P.J. LOKKER

De provincie Utrecht zet zich in voor een goede balans tussen landbouw, natuur, landschap en recreatie. Daarbij is steeds de vraag hoe het agrarisch landschap zich zal ontwikkelen in de toekomst.

<i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2004	Rekening 2004	Vershil 2004	
Lasten	3.875	3.420		Dit is een afwijking van 32% ten opzichte van de begroting 2004. De belangrijkste oorzaak hiervoor is de vertraging van de uitvoering van het Reconstructieplan.
Baten	1.138	1.557		
Saldo totale programma	-2.737	-1.863	874	

Kwaliteit van buitengebied in Gelderse Vallei/Utrecht-Oost

Hoe kan de waterkwaliteit in de natuur en de landbouw worden verbeterd? Bijvoorbeeld door subsidiëren van de sanering van riooloverstorten, zodat gemeenten boven het wettelijk niveau kunnen saneren. Dit is een eerste concrete stap in het Reconstructieplan Gelderse Vallei/Utrecht-Oost. Kavelruil is een andere concrete actie. In december 2004 hebben provinciale staten dit Reconstructieplan voorlopig vastgesteld, in afwachting van het besluit van Gelderland over hetzelfde plan. 300 bedenkingen zijn tegen het plan ingediend, die stuk voor stuk zijn behandeld. Er is veel vraag naar een aantrekkelijke en natuurrijke omgeving. De kwaliteit van het buitengebied heeft daarom veel aandacht. De uitvoering van het Reconstructieplan zal twaalf jaar in beslag nemen.

Woeste gronden. Het is ons aangenaam te kunnen melden, dat verscheidene grondeigenaars zich voortdurend beijveren om woeste gronden te ontginnen, en dat reeds een groot aantal bunders, welke vroeger dor en ledig lagen, thans tot bouw- of weiland, sparrenbosschen of akkermaalshout zijn aangelegd. Niet-tegenstaande deze verbeteringen der provincie, blijven er nog honderden bunders gronds woest en*

53

Grondeigenaren en gebruikers betrekken bij aanbesteding

In 2004 is in opdracht van het ministerie van Landbouw, Natuur en Visserij geëxperimenteerd door grondeigenaren en grondgebruikers te betrekken bij de aanbesteding van diensten, zoals het onderhoud van wandelpaden en houtwallen, het aanpassen van sloottaluds voor waterberging en het plaatsen van stuwen in sloten. Verschillende offertes zijn ingediend en zes contracten zijn hiervan tot nu toe het resultaat. De eerste ronde van dit experiment in 2004 in het Langbroekerweteringgebied is daarmee succesvol afgerond. Begin 2005 zal de tweede aanbestedingsronde van start gaan.

Westelijke veenweiden

Onder regie van de drie westelijke veenweide provincies, Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht, is in 2004 de Agenda Westelijke Veenweiden opgesteld en ondertekend door het Rijk, provincies, waterschappen en gemeenten. Veenweidegebieden zijn landschappelijk en cultuurhistorisch van grote betekenis door het kenmerkende landschap met de smalle lange kavels. De Agenda is een pleidooi voor eenvoudiger en goedkoper (water)beheer en het terugdringen van de bodemdaling. Waterschappen werken al aan het versimpelen van het waterbeheer.

De melkveehouderij blijft in de veenweiden de belangrijkste beheerder. Wil de melkveehouderij blijven bestaan, dan zullen andere activiteiten daarbij moeten helpen zoals verblijfsrecreatie of streekproducten. 40.000 hectare cultuurgrond in de westelijke veenweiden worden actief door het Rijk gesteund met de regeling Landbouw met Natuurlijke Handicaps. Een actieprogramma op basis van de Agenda met uitvoeringsacties zal in 2005 volgen.

Maatschappelijke effecten	2004 begroot	2004 werkelijk
Aantal bedrijven met biologische bedrijfsvoering	105	82. Doordat de afzet van biologische producten stagneert in de markt is het voor boeren niet aantrekkelijk over te stappen op biologische bedrijfsvoering

* Verslag provincie Utrecht, 1856

54

Ontgrondingen

PORTEFEUILLEHOUDER:
DHR. J. BINNEKAMP

Genoeg woningen en bedrijven voor iedereen betekent dat voldoende beton- en metselzand voorhanden moeten zijn om te kunnen bouwen. De provincie Utrecht voorziet hierin. Wij houden daarbij toezicht op een adequaat en rechtmatig verloop van de procedure bij ontgrondingvergunningen.

<i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2004	Rekening 2004	Verschil 2004	
Lasten	620	721		Dit is een afwijking van 110% ten op zichte van de begroting 2004, voornamelijk veroorzaakt door de meeropbrengst van verstrekte grote vergunningen.
Baten	69	774		
Saldo totale programma	-551	53	604	

Voor het winnen van zand *geen* vergunning meer nodig

In 2004 is de Ontgrondingenverordening uit 2002 geëvalueerd en vervolgens aangepast. Volgens deze verordening dient iedereen die 10.000 m³ zand of meer wint een vergunning aan te vragen bij de provincie. Voor het winnen van klei geldt de ondergrens van 2.000 m³, mits de klei voor dijkverzwaring of de keramische industrie wordt gebruikt. Uit de evaluatie is gebleken dat de vergunningplicht niet heeft geleid tot meer inzicht in de grondstoffenstromen. De vergunningplicht is nu vervangen door een *meldingplicht* bij het winnen van meer dan 10.000 m³ grond of 2.000 m³ klei. Iedereen die het plan heeft op deze schaal grond te winnen dient dit tenminste vier weken van tevoren bij de provincie te melden.

In de lage veenen hebben 2800 vaste arbeiders hun middel van bestaan gevonden, welk getal echter zeer vermeerdert gedurende den veen of trek-tijd van Maart tot Augustus.

In de hooge veenen waren 450 arbeiders werkzaam.

Over het algemeen legt men zich in deze provincie meer en meer toe, om in de veenderijen uitsluitend inlandsche arbeiders bij het veentrekken te bezigen, een zware arbeid die vroeger meest door Duitschers werd verrigt.*

Verveeniagen.

55

Op zoek naar duurzame bouwgrondstoffen

In 2004 is tussen het Rijk en de provincies een Samenwerkingsovereenkomst Uitvoering Onderzoek Duurzame Bouwgrondstoffenvoorziening gesloten. De verwachtingen over de (woning)bouw en infrastructurele ontwikkelingen zijn hoog gespannen. Om deze projecten te realiseren zijn veel bouwgrondstoffen nodig, zoals ophoogzand, en beton- en metselzand. Voor de toekomst is het streven om andere grondstoffen in te zetten, zoals gerecycled materiaal en delfstoffen uit de zee. In de overeenkomst staat dat in de periode 2004-2007 gezamenlijk onderzoek zal uitwijzen welke alternatieven er zijn voor beton- en metselzand.

Ondertussen is gestart met een onderzoek naar de monitoring van bouwgrondstoffen, zodat inzicht ontstaat in hoeveel waar, wanneer en waarom wordt gebruikt en gewonnen. De provincie zal vijf miljoen ton beton- en metselzand in de periode 1998-2008 leveren. Dit is door het Rijk bepaald. Aan deze verplichting (taakstelling) kunnen wij voldoen.

Marktwerking

Het Rijk heeft besloten tot de afbouw van het ontgrondingenbeleid, met een overgangperiode tot en met 2008. Na 2008 zal het Rijk geen taakstellingen meer opleggen aan provincies. Bedrijven zullen dan zelf initiatieven nemen om in de behoefte aan grondstoffen voor de bouw te voorzien. Op grond van de Ontgrondingenwet zullen de provincies nog wel toezien op de meldingplicht. Dit gewijzigde beleid leidt tot een wijziging van de Ontgrondingenwet.

Maatschappelijke effecten	2004 begroot	2004 werkelijk
Vergunde hoeveelheid beton- en metselzand (x 1.000 ton)	4.000	4.000
Gewonnen hoeveelheid beton- en metselzand uit bestaande en te realiseren winningen (x 1000 ton)	300	330
Vergunde oppervlakte voor beton- en metselzandwinning in combinatie met realisering ander project (hectare)	70	70

* Verslag provincie Utrecht, 1853

56

Water

PORTEFEUILLEHOUDER:
DHR. J. BINNEKAMP

Een veilig en bewoonbare provincie met gezonde en veerkrachtige watersystemen is ons streven. Naast het beeldbepalende element van water in het Utrechts landschap, is ook duurzaam gebruik van water voor mens en natuur een belangrijke doelstelling.

<i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2004	Rekening 2004	Vershil 2004	Di is een afwijking van -8% ten opzichte van de begroting 2004. Dit komt door de storting van een bedrag in de voorziening Onderhoud vaarwegen, overschrijding van de bestede uren bij de producten: adequaat functionerende waterschappen en het beoordelen van beeldbepalend water in lokale plannen.
Lasten	10.518	11.539		
Baten	1.565	1.836		
Saldo totale programma	-8.953	-9.703	-750	

Het Waterhuishoudingsplan vastgesteld

In 2004 is Waterhuishoudingsplan 2005-2010 vastgesteld. Hierin geven wij aan hoe wij inspelen op recente (beleids)-ontwikkelingen in het waterbeheer: Waterbeheer in de 21e eeuw, Europese Kaderrichtlijn Water, het watertekort in de zomer van 2003, en de discussie over de veiligheid van regionale waterkeringen en het provinciale toezicht daarop. Ook de kadebreuk in Wilnis van augustus 2003 heeft onze geesten gescherpt. Verandering van klimaat, zeespiegelstijging, bodemdaling en verstedelijking staan hoog op de agenda in de nationale en internationale media en politiek. Een gedegen waterbeleid is dus noodzakelijk. Het Waterhuishoudingsplan heeft een looptijd van zes jaar en is ingedeeld naar zeven thema's:

1. Veiligheid
2. Waterkwantiteit
3. Waterkwaliteit en ecologie
4. Stedelijk waterbeheer en waterketen
5. Water en ruimte
6. Vaarwegen
7. Organisatie van het waterbeheer

Voor ieder thema zijn concrete doelen en prestaties gedefinieerd. Dit zijn uitgangspunten in de samenwerking met andere partijen: het Rijk, waterbeheerders, gemeenten en maatschappelijke organisaties.

57

Blik op de provincie van Henk Nobbe, senior medewerker waterhuishouding, Waterschap Vallei en Eem

“De Europese Kaderrichtlijn Water kent strenge normen ten aanzien van verontreiniging van oppervlaktewater. De waterschappen worden daarop afgerekend en aangesproken. Nu hebben wij de bevoegdheden in huis om de vervuiling van het oppervlaktewater bij directe lozingen tegen te gaan. Maar andere

grote veroorzakers zijn de diffuse bronnen. Daarbij moet je denken aan uitlaatgassen van verkeer, de bemesting bij land- en tuinbouw en het uitlogen van bouwmaterialen. Hierop hebben waterschappen geen invloed. Daar ligt nu juist een belangrijke mogelijkheid voor de provincie. De provincie heeft immers invloed door haar toezicht op gemeenten. Uitgerekend nu heeft de provincie besloten dat het

niet tot haar kerntaken behoort zich bezig te houden met de aanpak van diffuse vervuilingsbronnen. Dat laat onverlet dat wij zullen blijven hameren op het belang om deze verontreiniging aan te pakken en op de verantwoordelijkheid die de provincie daarbij draagt.”

Veiligheid en risico's bij water

De Europese Kaderrichtlijn Water vereist dat in 2015 al het oppervlaktewater van een goede ecologische kwaliteit is. Daarom is door de provincie Utrecht in 2004 aan de begrenzing van grondwater gewerkt en is het oppervlaktewater onder de loep genomen. Aan de hand van een risicoanalyse voor grondwater en oppervlaktewater is het gebruik door bewoners en anderen in kaart gebracht. Hiermee kunnen wij de juiste acties ondernemen.

Het onderzoek van de commissie-Houben naar de afwikkeling van de kadedoorbraak in Wilnis concludeert dat de overheid adequaat heeft geopereerd bij deze calamiteit. Met het oog op veiligheid en wateroverlast is ook in onze provincie de zoektocht naar waterbergingsgebieden begonnen.

Hoe gaan wij om met bagger?

Daarop kunnen wij geen eenduidig antwoord geven. In 2004 zijn we samen met de provincies Overijssel en Gelderland met de implementatie van de Beleidsregels Actief Bodembeheer Rijntakken gestart. Dit zijn regels over hoe wij omgaan met vrijgekomen bagger uit de uiterwaarden. Een knelpunt hierin vormt de sterk vervuilde baggerspecie. Een goede oplossing hiervoor is nog niet gevonden. De vergunning voor de baggerberging Zevenhuizen is begin januari 2005 verleend. In 2006 zullen wij de beleidsregels op doeltreffendheid toetsen en volgt een evaluatie van het beleid. Uitgangspunt is dat er voldoende ruimte moet blijven om de vaargeulen op diepte te houden. Een eerste ontwerp voor een nieuw Baggerbeleidsplan is gereed in 2004: 'Uitvoeringskader baggerspecie provincie Utrecht 2005-2010'.

58

De zware ijsgang in de rivieren, door de strenge Waterstaat, en aanhoudende koude veroorzaakt, gaf in den afgelopen winter aan velen reden tot bekommering; maar die vrees is ten gevolge van het spoedig afdrijven en gedeeltelijk wegzinken van het ijs geweken; en meende men zich te mogen vleijen, dat alle gevaar voorbij was, toen eensklaps de wateren tot eene geheel ongewone hoogte zijn gestegen en eenen overloop van de dijken deden vreezen.*

* Verslag provincie Utrecht, 1845

Maatschappelijke effecten	2004 begroot	2004 werkelijk
Aandeel van de primaire waterkeringen dat voldoet aan de norm	100 % in 2015	60% voldoet
Actuele en geteste rampenplannen (gemeente, waterschap, provincie)	In 2004 beschikken provincie, waterschappen en 75% van alle Utrechtse gemeenten over rampenplannen met aandacht voor water	De gemeentelijke rampenplannen zijn actueel. Per 1/1/2006 dienen de gemeenten in hun rampenplannen een waterparagraaf op te nemen (WKR) Eind 2004 heeft 100% van de waterbeheerders een calamiteitenplan
% regionale waterkeringen dat voldoet aan de norm	Dit zal worden ontwikkeld in planperiode Waterhuishoudingplan 2+	Normen in ontwikkeling, toetsing indicator nog niet mogelijk; begin 2005 worden normen vastgesteld
% dat voldoet aan de norm voor regionale wateroverlast	Dit zal worden ontwikkeld in planperiode Waterhuishoudingplan 2+	Waterschappen zijn gestart met onderzoek naar normering regionale wateroverlast. Resultaten in 2005
% van de regionale waterkeringen waarvoor een norm is vastgesteld	100% binnen 2 jaar na het landelijk vaststellen van de norm	Normen zijn in ontwikkeling
% waarvoor de provincie een norm voor regionale wateroverlast heeft vastgesteld	100% binnen 2 jaar na het landelijk vaststellen van de norm	De regionale normen zijn nog niet vastgesteld. Op basis van de landelijke werknormen vindt nu een inventarisatie plaats
% van het aantal km waterwegen dat onder toezicht staat en voldoet aan het gewenste profiel	100% in 2025 70% in 2015	Voor 2005 is een andere indicator gekozen omdat deze niet meetbaar is
% waterwegen met een ruim en op elkaar afgestemd bedieningsregime voor bruggen en sluizen	80% in 2010	68% voor 2004
% peilbesluiten dat actueel is (niet ouder dan 10 jaar)	70% in 2003 100% in 2007	Utrecht: totaal 46% Vallei en Eem: 64 % Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht: 30% Waterschap Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden: 42% Rivierenlanden: 100%
% oppervlakte per peilgebied waar peilafwijkingen bestaan	Maximaal 10% in 2007	Geen gegevens 2004 De waterschappen hebben prioriteit gesteld aan het actualiseren van de peilbesluiten boven het verkrijgen van gegevens over peilafwijkingen
% van de natuurgebieden dat niet verdroogd is	Minimaal 25% in 2004 Minimaal 40% in 2007	15% voor 2004
% meetpunten (oppervlaktewater) waar wordt voldaan aan de functiegerelateerde kwaliteitsnormen uit het waterhuishoudingplan	Minimaal 90 % in 2007	Gegevens meetjaar 2003 Zware metalen = 7,2%. Dit is veel te laag. Hoge gehalten koper op vrijwel alle meetpunten zijn de boosdoeners N+P = 21,3%
% van de provincie waar het naar het diepere grondwater wegzakkende water voldoet aan de Europese Nitraatrichtlijn	Minimaal 90% in 2007	96,7% Berekening gebaseerd op gegevens meetronde provinciaal grondwaterkwaliteitmeetnet 2003
% van de waterbodem dat voldoet aan klasse 1 en 2	70% in 2007 100% in 2025	Geen meetnet over alle watergangen Indirect gegevens ten behoeve van het op te stellen baggerbeleidsplan: voor komende 10 jaar: Klasse 0-2= 10,3 miljoen m ³ Klasse 3-4= 7,7 miljoen m ³
Onttrokken hoeveelheid grondwater per jaar	Maximaal 97 miljoen m ³ /jaar: hoeveelheid grondwater zonder aantasting van voorraad	Onttrokken= 92 miljoen m ³ Geïnfiltreerd= 6,3 miljoen m ³ Gegevens 2003
% van de Utrechtse huishoudens dat huishoudwater gebruikt.	% in 2004	Door beleidswijziging op Rijksniveau is het project huishoudwater in Utrecht gestopt
Belevingswaarde van water als drager van ruimtelijke kwaliteit	Gemiddeld 7 op 10-puntsschaal (te bepalen met belevingsonderzoek)	Het belevingsonderzoek is niet uitgevoerd in 2004. De indicator is komen te vervallen in 2005.
% van de bestuursleden dat daadwerkelijk tot de belangencategorie behoort waarin zij gekozen zijn	100% in 2004	De indicator is verkeerd omschreven. In het nieuwe Waterhuishoudingplan is deze indicator niet opgenomen
Aantal besluiten dat de provincie vernietigt of waaraan de provincie goedkeuring onthoudt	0 op jaarbasis	0 in 2004
% gebied van het waterschap waarvoor actuele (niet ouder dan 10 jaar) leggers gelden	100% per 1 januari 2004	Waterschap Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden = 100% Waterschap Vallei en Eem = 90% Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht = 0% Rivierenland = 100%

60

Milieu

PORTEFEUILLEHOUDER:
DHR. J. BINNEKAMP

De provincie Utrecht is een provincie waar het prettig leven en werken is, dankzij de verbetering van de milieu- en leefomgevingkwaliteit. Veiligheid, gezondheid, kwaliteit van de leefomgeving en biodiversiteit zijn hiermee verbonden.

<i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2004	Rekening 2004	Verschil 2004	
Lasten	28.423	28.528		Dit is een afwijking van -2% ten opzichte van de begroting 2004, veroorzaakt door de afwikkeling van de subsidieregeling gebiedsgericht milieubeleid en minder bestede uren.
Baten	12.349	12.109		
Saldo totale programma	-16.074	-16.419	-345	

Milieubeleid algemeen

Het integraal Provinciaal Milieubeleidsplan (PMP) 2004-2008 is vastgesteld in 2004. Het is gericht op verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving en het stimuleren van duurzaamheid. Hierin staan drie provinciale speerpunten: energie, veiligheid en handhaving en de luchtkwaliteit. Ook is er aandacht voor het oplossen van knelpunten, zodat gezondheidsproblemen en risico's verminderen. Het Provinciaal Milieubeleidsplan is de basis voor het Meerjaren Actie Programma (MAP). Hierin staan concrete acties en resultaten voor de uitvoering van het beleid.

Klachten door hallucinanten over stankontwikkeling. Door eene familie te Driebergen werd geklaagd over de ontwikkeling van stank in de onmiddellijke nabijheid harer woning, waardoor zij meende, dat hare gezondheid schade zoude lijden. Bij een onderzoek in de woning en in den omtrek kon geene oorzaak van dien stank worden gevonden*.

61

Samen werken aan Milieu

In 2004 zijn enkele proefprojecten gestart, waarin de provincie en gemeenten gezamenlijk ervaring opdoen in de intensieve samenwerking. De provincie kan de doelen van het Provinciaal Milieubeleidsplan namelijk niet alleen halen. Daarom werken wij actief samen met gemeenten, zij staan dicht bij de problematiek en hebben de effectieve middelen in handen om hun inwoners te bereiken. De Regionale activiteiten agenda milieu is een middel om te komen tot samenwerkingsprojecten waarmee wij onze milieudoelstellingen kunnen halen. Voorbeelden hiervan zijn de luiersinzameling in het licht van de uitbreiding van gescheiden afval. Er is ook gewerkt aan een *Groene Gids* op internet, die duurzaam inkoopgedrag bevordert onder inwoners van de provincie.

Blik op de provincie van Jannet Krikke-Mulder, woordvoerder bewonersvereniging Vathorst Amersfoort

“Het begon allemaal drie jaar geleden. In de kranten stond toen breed uitgemeten dat de provincie Utrecht een baggerdepot bij het aannemersbedrijf Smink van 94 hectaren groot wilde aanwijzen, naast onze wijk

Vathorst in Amersfoort. Daar schrik je als bewoner van. Naast een milieuwijk een groot baggerdepot plaatsen? Dat valt niet met elkaar te rijmen. Kortom, het heeft geen draagvlak in de maatschappij en dus moet je dit niet willen. Vreemd genoeg blijft de provincie Utrecht volhouden, terwijl de baggerstort een Nederlands probleem is en niet alleen van de provincie. Bovendien wil het gemeentebestuur van Amersfoort het ook niet.

Als bewonersvereniging hebben wij nu alle mogelijke stappen gezet om het baggerdepot tegen te gaan, tot aan de Raad van State toe. Nu wachten wij met smart op de uitspraak.”

* Verslag provincie Utrecht, 1853

Gevaarlijke stoffen

Samen met gemeenten, milieudiensten, brandweer en de veiligheidsregio is een in 2004 provinciaal uitvoeringsprogramma (PUP) opgesteld, voor het transport en de opslag van gevaarlijke stoffen. Verschillende projecten gericht op transport, ruimtelijke ordening, risicoregistratie en verantwoording van het risico voor de samenleving worden geïnitieerd. Calamiteiten moeten immers effectief worden bestreden. In 2005 ligt er een provinciedekkend routenet voor het vervoer van gevaarlijke stoffen.

Klaar voor de start? Nedereindse plas kan beginnen

In 2004 is de jarenlange impasse rond de oplevering van de Nedereindse Plas doorbroken. De overeenstemming over de oplevering maakt het mogelijk om eind 2004 te beginnen met de aanleg van een wielercircuit. Daarnaast kan nu samen met de gemeente Utrecht worden gewerkt aan een duurzame oplossing van de milieu- en veiligheidsproblematiek van het gebied en de plas. Bodemsanering is het instrument dat daarvoor wordt ingezet.

Maatschappelijke effecten*	2004 werkelijk
Het aantal inwoners van Utrecht dat woont in een gebied waar de grenswaarden voor luchtkwaliteit worden overschreden (gemeentelijke wegen niet meegenomen, doel: 0 in 2010)	In 2003 gaat het om zo'n 110.000 personen, gebaseerd op de jaargemiddelde grenswaarde voor stikstofdioxide
% van de werkvoorraad te saneren bodemverontreinigingen dat is gesaneerd. Doel: afname met 4% per jaar; 100% gesaneerd in 2030. Peildatum 2004. De werkvoorraad ernstige en urgente locaties is in 2004, 450. Dit aantal kan toenemen, omdat er nog 4300 potentieel ernstige en urgente locaties zijn, die na onderzoek afvallen of opgeteld moeten worden bij de voorraad. In 2005 is dit duidelijk	In 2004 zijn 57 ernstige en urgente locaties gesaneerd. Dit is 13% van de in 2004 bekende ernstige en urgente situaties
% van het oppervlakte water dat voldoet aan de geldende normen (doel is 100% in 2010)	P en N Zware metalen
	Het percentage meetpunten dat voldoet is 21,3 % (gegevens 2003)
	Het percentage meetpunten dat voldoet is 7,2% (gegevens 2003)
Aantal gemeenten (totaal nu 33) met routenet gevaarlijke stoffen (doel: wordt in 2005 bepaald, naar verwachting minimaal 20)	Niet bekend. Wordt in 2005 vastgesteld
Aantal inwoners van Utrecht dat veel last heeft van geluid door wegverkeer en bedrijven (ijkpunt 10% in 2008)	Erge hinder: 19,7% (bron: Peiling milieuhinder 2001)
Het aantal woningen langs provinciale wegen dat belast wordt met meer dan 65 decibel (A) (doel 500 in 2010)	309 (bron: Witteveen + Bos 2001)
De uitstoot van CO ₂ in de provincie in mton per jaar (bij ongewijzigd beleid in 2010: 9,5 mton. Doel in 2010: 8,8 mton)	Inventarisatie 2003 en 2004 moet nog plaatsvinden 8400 Kiloton/jaar in 2002 (Bron: ER-C en KNN milieu BV)
Gewonnen hoeveelheid beton- en metselzand uit bestaande en te realiseren winningen	In 2004 is 330 kton beton- en metselzand gewonnen
De scheidingspercentages van huishoudelijk afval en Handel Diensten en Overheidsafval	Eind 2003 wordt 53% van het huishoudelijk afval hergebruikt (gegevens AVU)
Het aantal plannen en projecten dat rekening houdt met de kwaliteits- en duurzaamheidsdoelstellingen en waarbij duurzaam en zorgvuldig ruimtegebruik is meegewogen	In 2004 is de Leidraad Water en Milieu in Ruimtelijke plannen ontwikkeld. In 2005 wordt deze leidraad geïmplementeerd in de organisatie. Vanaf 2005 zal jaarlijks bij 2 à 3 gemeentelijke projecten worden geparticipeerd om het meervoudig intensief ruimtegebruik te intensiveren
Het aantal inwoners van Utrecht dat woont in een gebied waar gezondheidsnormen (lucht, geur, veiligheid, geluid) door snelwegen en provinciale wegen worden overschreden	Ruim 46.000 Gegevens 2002
Aantal milieuklachten over bedrijven onder provinciale bevoegdheid (doel: gemiddeld 1 klacht per bedrijf per jaar in 2010)	In 2004 zijn 465 klachten binnengekomen; met 422 provinciale bedrijven komt dat neer op iets meer dan 1 klacht per bedrijf
% bedrijven onder provinciaal toezicht waarbij preventieaspecten afdoende in de vergunning zijn opgenomen	In 2004 geldt dit voor 7 bedrijven.
% agrariërs met bovenwettelijke inspanningen, bedrijven met keurmerk, bedrijven met milieuvriendelijke beheersovereenkomsten	Over 2004 geen gegevens. In 2005 wordt een nulmeting uitgevoerd om de gegevens over de indicator te verzamelen
% consumenten dat zich bewust is van de bijdrage aan milieudruk door keuzes voeding (onder andere energie en ruimte), vrije tijd (onder andere vervoer) en wonen (onder andere verwarming)	Het percentage dat een milieubewust consumentengedrag vertoont wordt landelijk geschat op 40 %. In 2005 wordt dit onderzocht
Gebiedsgerichte aanpak % grondgebied waarvoor de basis- en ambitiekwaliteiten zijn vastgelegd	In 2004 zijn er geen gebieden waarvoor de basis- en ambitiekwaliteit vastgelegd. Wel zijn er voorbereidingen getroffen om deze werkwijze te implementeren in de organisatie In 2005 worden in het kader van het ISV, acht programma's getoetst, en zullen naar verwachting in tien bestemmingsplannen basis- en ambitiekwaliteiten zijn vastgelegd

* In de programmabegroting 2004 zijn geen maatschappelijke effecten voor het programma opgenomen. Daarom staan alleen de gerealiseerde maatschappelijke effecten aangegeven.

64

Verkeer- en vervoerbeleid

PORTEFEUILLEHOUDER:
DR. G. MIK

Mobiliteit is onmisbaar voor onze samenleving en het functioneren ervan. Het bepaalt ook onze concurrentiepositie. Bereikbaarheid is dienstbaar aan de maatschappij, de veiligheid van weggebruikers en omwonenden wordt daarbij niet veronachtzaamd.

<i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2004	Rekening 2004	Verschil 2004	
Lasten	21.597	26.779		Dit is een afwijking van -1% ten opzichte van de begroting. Dit kleine verschil is veroorzaakt doordat de kosten te laag zijn geraamd.
Baten	17.665	22.823		
Saldo totale programma	-3.932	-3.956	-24	

Ambities

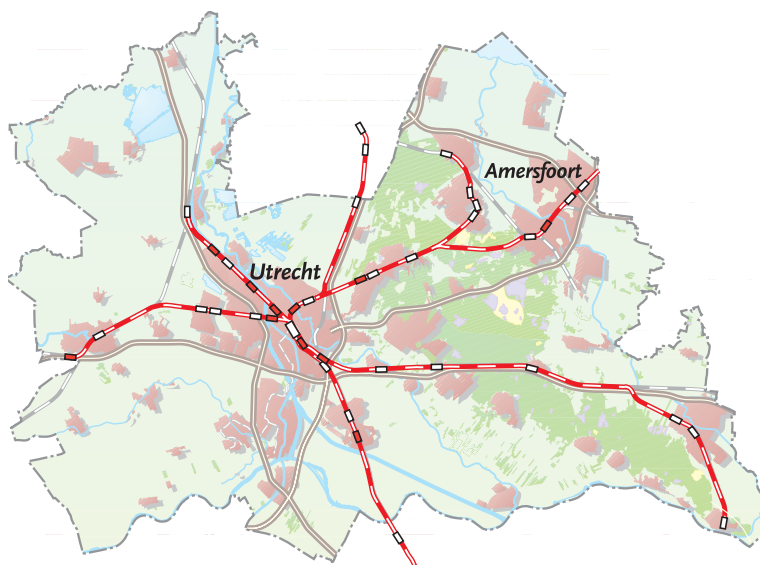
Hoewel de samenleving roept om minder files, minder verkeerslactoffers, minder lawaai en minder wegen dwars door het landschap, wordt het steeds drukker op de wegen van de provincie Utrecht. In ons centraal gelegen gebied willen steeds meer mensen wonen en bedrijven zich vestigen. Het is de kunst om de sociaal-economische ontwikkelingen te blijven stimuleren, de inzet van de ruimtelijke kwaliteit te verbeteren en de veiligheid en leefbaarheid daarbij niet uit het oog te verliezen. In het Strategisch mobiliteitsplan provincie Utrecht 2004-2015 (SMPU) staat het beleid voor de middellange termijn dat rekening wil houden met al deze aspecten.

Het SMPU, vastgesteld in 2003, is voorzien van een actieplan met concrete projecten: het Richtprogramma. Dit programma is goed voor een bedrag van € 269 miljoen. Daarvan is € 105 miljoen gereserveerd voor een betere doorstroom op de wegen, ook de streekbussen profiteren hiervan. De provincie Utrecht wil daarnaast het gebruik van de fiets bevorderen. Daarom werken wij aan de verbetering van de kwaliteit van de fietsverbindingen. Hiervoor is € 34 miljoen beschikbaar. Voor het openbaar vervoer is nog eens € 20 miljoen begroot, boven op de rijkssubsidies. Dit bedrag wordt gestoken in de verbetering van de kwaliteit van verbindingen: frequentie, toegankelijkheid, snelheid en betrouwbaarheid. Ook investeert de provincie € 75 miljoen in verkeersveiligheid en € 35 miljoen in leefbaarheidprojecten.

65

Geen vertraging voor Randstadspoor

Samen met regionale partijen heeft de provincie in 2004 besloten een voorschot van maximaal € 108 miljoen in het project Randstadspoor te steken, zodat vertraging in de uitvoering wordt voorkomen. Belangrijke onderdelen van Randstadspoor dreigden door andere prioriteiten bij het Rijk te worden uitgesteld. Met deze financiële injectie is Randstadspoor veilig gesteld. De uitvoering is inmiddels krachtig ter hand genomen en moet in 2015 voltooid zijn. Met de uitvoerder Prorail komen afspraken over rechten, plichten, risico's en garanties in 2005. In de toekomst zal dit Randstadspoor als een soort bovengronds metrosysteem de huidige stoptreinen vervangen. Dit railnetwerk zorgt voor een frequentere, snellere en comfortabele manier van reizen. Daarmee is een grote stap gezet in de mobiliteit binnen de provincie.

Het traject van Randstadspoor in de provincie Utrecht

Minder verkeershinder door stil asfalt

Voor twee provinciale wegen, de N230 en N266, zijn afspraken gemaakt over het gebruik van 'stil asfalt' in 2004. Verkeershinder, waaronder geluid en luchtverontreiniging, is een steeds groter probleem. Ook de provincie wordt steeds vaker hierop aangesproken. Europese normstelling heeft in 2004 geleid tot uitstel van grote infra-projecten bij het Rijk. In 2005 zullen meer projecten starten om de geluidsoverlast verder te verminderen. Let wel, nieuwe

technieken brengen weer andere problemen met zich mee, zoals verhoogde risico's door kortere onderhoudstermijnen en bijbehorende aansprakelijkheidstelling. In 2005 zal hiernaar worden gekeken.

Verkeersinformatie moet verbeteren

Een onderzoek van de Technische universiteit Delft uit 2004 heeft voor de provincie Utrecht het beeld bevestigd dat de huidige en toekomstige behoefte aan verkeersinformatie niet aansluit bij de huidige informatievoorziening. In 2005 komen voorstellen voor verbetering van de verkeersinformatievoorziening.

Maatschappelijke effecten	2003 werkelijk	2004 werkelijk
Aantal doden op provinciale wegen	12	13
Aantal ziekenhuisgewonden op provinciale wegen	125	Medio 2005 beschikbaar
Aantal lichtgewonden op provinciale wegen	287	Medio 2005 beschikbaar

De bezanding van den kleiweg van de herberg de Hommel tot aan den steenen kolk of zandweg in de gemeente Jutphaas, is steeds als eene nuttige en voor dat kwartier noodzakelijke verbetering aangemerkt. — Tot dusverre is dit werk, door verschil van gevoelen der ingelanden, ter zake der classificatie in de bijdrage der kosten, niet tot stand gebragt kunnen worden. — Het is ons aangenaam Uw Ed. Gr. Achtb. thans te kunnen mededeelen, dat al de bestaan hebbende bezwaren in der minne schijnen opgeheven te zijn, althans dat de aanbesteding dier bezanding reeds heeft plaats gehad, zoodat het vooruitzigt bestaat dat deze weg, welke in den winter en natte saizoenen bijna onbruikbaar was, nog in den loop van dit jaar als eene altijd bruikbare communicatie zal kunnen worden opgeleverd.

Tot verbetering van den weg van Galgerwaard naar de Portengensche brug, dienende tevens tot waterkeering der polders Kortrijk en Gieltjesdorp was eene som benoodigd van ongeveer f 3000. Wij hebben voor deze verbetering eene Provinciale subsidie toegezegd van f 500, te voldoen voor de helft uit de dienst van 1848 en voor de tweede helft uit die van 1849.*

* Verslag provincie Utrecht, 1848

68

Aanleg en reconstructie wegen

PORTEFEUILLEHOUDER:
DR. G.MIK

Een doelmatig verkeer- en vervoerssysteem realiseren, is vooral een kwestie van doen. Bij de uitvoering is een groot aantal factoren bepalend bijvoorbeeld de ruimtelijke ordening, het grondeigendom, milieuwetgeving, provinciale inspraakprocedures en het wegenverkeersnet.*

bedragen x € 1.000	Begroting 2004	Rekening 2004	Verschil 2004	
Lasten	39.070	26.457		Dit is een afwijking van -10% ten opzichte van de begroting 2004, veroorzaakt doordat de UMP-projecten meer hebbengekost dan geraamd.
Baten	29.230	15.669		
Saldo totale programma	-9.840	-10.787	-947	

* Maatschappelijke effecten maken onderdeel uit van het programma Beheer onderhoud provinciale wegen

Hoe staat de provincie Utrecht er voor?

Een terugblik op 2004 biedt mooie resultaten op het gebied van bereikbaarheid:

- **De traverse Baarn**; Een bijzonder project door het gebruik van dynamisch en geavanceerd waterafvoer, de Dubo-maatregelen (duurzaam bouwen) en de contractvorm (design & construct);
- **Kruispunt Praamgracht N221/N234**; Een strategisch goed doordachte planning heeft de doorlooptijd van de werkzaamheden verkort. Geen 12 weken zoals gepland, maar slechts vier weken heeft de uitvoering geduurd;
- **IJsselstein N210**; Een omvangrijk en complex project, door de inzet van dynamisch verkeersmanagement: verkeersregelingen in een netwerk van vier kruispunten en dynamische wegverlichting: het dimmen van de verlichting op bepaalde tijdstippen;
- **Fietstunnel Ravenswade, N408**; Een team van bouwers, ontwerpers en ingenieurs heeft hieraan intensief samengewerkt. Het resultaat is een bijzondere fietstunnel. Tijdens de bouw heeft het verkeer nauwelijks last ondervonden door een schuifconstructie, een technisch hoogstandje;
- **De start van de aanleg van de N233, de oostelijke rondweg Veenendaal**; Door aanpassing van het plan over de aansluiting met de A12 is de aankoop van de grond later begonnen dan gepland.

69

De bezanding van den kleiweg van de herberg de Hommel tot aan den steenen kolk of zandweg in de gemeente Jutphaas, is steeds als eene nuttige en voor dat kwartier noodzakelijke verbetering aangemerkt.*

Blik op de provincie van Bouwe Hofstee, eigenaar tankstation Maarsseveen N230

“Na 15 jaar soebatten met de provincie Utrecht kunnen wij nu bijna het nieuwe benzinstation betrekken aan de N230. Een goede plek, met veel auto's. Het begon allemaal in 1989 toen de grenzen van het wa-

terwingebied opschoven en een benzinstation in het grondwaterbeschermingsgebied kwam te liggen. Iedereen begrijpt dat wij dan een risicofactor zijn en dus moest worden gezocht naar een alternatieve locatie. De huidige locatie kwam al snel in beeld, maar daarvoor moest nog grond verworven worden en ook aan onze randvoorwaarden worden voldaan. Een goeie inrit en zichtbaar zijn

voor de automobilist zijn factoren waarvan ons succes afhankelijk is. Na een uitputtend proces van wiken, wegen, en vele overleggen hebben we in 2003 de overeenkomst getekend.”

* Verslag provincie Utrecht, 1848

70

Beheer onderhoud provinciale wegen

PORTEFEUILLEHOUDER:
DR. G. MIK

Als eigenaar van de provinciale wegen zijn wij verplicht om de wegen inclusief fiets- en voetpaden, bermen, parkeerplaatsen en bushaltes, (verkeers)borden, verkeerslichten en wegverlichting te onderhouden. Ook de rivieren moeten bevaarbaar blijven voor vrachtverkeer en recreatie.

<i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2004	Rekening 2004	Vershil 2004	
Lasten	14.464	21.891		Dit is een afwijking van -2% ten opzichte van de begroting 2004. Het verschil is in hogere apparaatskosten door meer bestede uren.
Baten	1.966	9.136		
Saldo totale programma	-12.498	-12.755	-257	

Grondige inspectie wegen

Om de inspectie van wegen te structureren is een beheerprogramma aangeschaft en gevuld met actuele gegevens van de wegen. Eind 2004 zijn de wegen geïnspecteerd volgens het landelijk systeem van rationeel wegbeheer. Deze inspectie gebeurt met het oog en met elektronische meetapparatuur. De resultaten van de inspecties zijn in 2005 bekend en zullen worden gebruikt voor de actuele meerjarenplanning. Ook vormt het een startpunt voor het monitoren van de kwaliteit van de wegen.

Blik op de provincie van Pieter Veldhuizen, Veldhuizen wagenbouw

“Op initiatief van de provincie Utrecht hebben wij samen met het bedrijf Nido een zoutstrooier ontwikkeld voor fietspaden. Dit kwam voort uit efficiencyoverwegingen om alle fietspaden van de provincie vanuit één

centraal steunpunt te kunnen bestrooien. Het is een compact voertuig geworden. Klein, wendbaar en geschikt voor klein rijbewijs. Door de dubbele montagebanden is ook rekening gehouden met de betegelde fietspaden. Zo is de belasting minder, waardoor de schade minimaal is. En dat bespaart natuurlijk in de onderhoudskosten. Met één lading kan de provincie zo'n 250 kilometer fietspad be-

strooien bij gladheid en sneeuw. Wij verwachten dat de interesse voor dit product ook in andere provincies leeft. Het wordt zeker een serieproduct.”

Steunpunt in De Meern

In de provincie zijn drie steunpunten ingericht, die in de regio het acute onderhoud van de wegen verzorgen. Zo kunnen wij knelpunten die bij reguliere inspecties worden aangetroffen zo snel mogelijk verhelpen. Het steunpunt van het kanton Veenweide-IJsselstreek is verplaatst naar De Meern. Hierdoor ligt het centraal in het kanton. Dit is voordelig en biedt nieuwe perspectieven in effectiviteit, bijvoorbeeld in het geval van de gladheidbestrijding.

Afstandsbediening bruggen

In november 2004 is besloten een aantal bruggen over de Vecht op afstand te gaan bedienen. Dit zal gebeuren met ingang van juni 2005. Om de lokale bediening van bruggen over de Vecht te kunnen handhaven zou een uitbreiding van het aantal brugwachters nodig zijn. Pas dan zou voldaan kunnen worden aan de Arbeidstijdenwet. Ook een investering in de arbeidsomstandigheden van de brugwachters was nodig. Een eenmalige investering in een kabelnetwerk voor op afstand bedienbare bruggen tegen structureel lagere kosten blijkt de oplossing. Bovendien verbetert hiermee ook de doorstroom van het scheepvaart- en wegverkeer.

Maatschappelijke effecten	2004 begroot	2004 werkelijk
Wettelijke aansprakelijkheid op door de provincie beheerde wegen		
- Ingediende en behandelde claims	40	36
- Waarvan toegewezen	15	11
Klachtenregistratie		
- binnengekomen klachten / meldingen	350	220
- doorlooptijd in wekdagen	25	28
		Het aantal klachten/meldingen is lager dan verwacht. De directe oorzaak is niet aan te geven, maar kan bijvoorbeeld te maken hebben met aantal en aard van de wegwerkzaamheden in 2004

Van de groote wegen kan gezegd worden, dat zij in een voldoende staat van onderhoud verkeerden.

Tijdens den dooi in het voorjaar van 1849 zijn de wegen voor zwaar beladen wagens afgesloten geweest. Bij zulke gelegenheden gevoelt men het gemis van middelen tot constatering van het gewigt der rijtuigen. — Vooral de weg van de Meern naar Utrecht heeft door het dagelijks berijden van den zoogenaamden gestwagen, (de diligence van Rotterdam naar Utrecht) welke soms duizende ponden gewigt heeft, veel te lijden gehad.*

74

Exploitatie openbaar vervoer

PORTEFEUILLEHOUDER:
DR. G. MIK

Een kwalitatief goed openbaar vervoer: toegankelijk en veilig, dat is waar de provincie Utrecht voor staat. Goed openbaar vervoer bevordert de bereikbaarheid van de provincie Utrecht en ontlast het wegennetwerk.*

<i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2004	Rekening 2004	Vershil 2004	
Lasten	21.237	21.194		Dit is een afwijking van 51% ten opzichte van de begroting 2004. Het verschil is voornamelijk veroorzaakt door lagere doorberekende apparaatskosten en lagere materiële kosten.
Baten	20.247	20.712		
Saldo totale programma	-990	-482	508	

* De gegevens over de maatschappelijke effecten ontbreken nog. Daarom zijn ze niet weergegeven in dit verslag.

Openbaar Vervoer

In 2004 is het openbaar vervoer in Oost Utrecht openbaar aanbesteed. Dit is voor ons de eerste keer, waarbij het uiteindelijk is gegund aan Stadsvervoer Nederland. De aanbesteding is niet alleen voor de provincie Utrecht voordelig, ook de reiziger plukt er de vruchten van. De kwaliteit van het busvervoer is verhoogd doordat er meer gereeden wordt en doordat alle bussen nu volledig rolstoeltoegankelijk zijn.

De provincie Utrecht verbetert het regionale stads- en streekvervoer. Door de verkleining van het gebied van het Bestuur Regio Utrecht heeft de provincie Utrecht drie gebieden voor lijngebonden openbaar vervoer overgenomen: streekvervoer Zuidwest Utrecht, streekvervoer Oost Utrecht, en streekvervoer Wijk bij Duurstede. Ook is het stadsvervoer van Amersfoort onderdeel van onze bevoegdheid. Met een delegatiebesluit en een bestuursovereenkomst is de verantwoordelijkheid overgedragen aan de gemeente Amersfoort. Voor het collectief vraagafhankelijke vervoer dragen wij voor steeds meer gemeenten de verantwoordelijkheid.

75

Gedurende 1855 zijn in de klagt-registers der binnen de stad Utrecht gevestigde wagensdiensten geene andere klagten ingeschreven, dan alleen in het register der ondernemers J. B. van Gend en Loos, voor de dienst van Antwerpen op Utrecht, waarin staat aangeteekend, dat deze diligence op den 8. November 1855 te laat zoude zijn aangekomen. Middelen van vervoer te lande.

Aan deze zaak is evenwel geen verder gevolg gegeven, vermits na gedaan onderzoek gebleken is, dat de vertraging in de aankomst der diligence is veroorzaakt door bijzondere niet te voorziene toevallen, en mitsdien niet was toe te schrijven aan nalatigheid of verzuim van de ondernemers.*

* Verslag provincie Utrecht, 1856

Economische zaken

PORTEFEUILLEHOUDER:
 DR. G. MIK
 J. BINNEKAMP
 J.G.P. VAN BERGEN

Een goed vestigingsklimaat voor ondernemers versterkt de economische positie van de provincie Utrecht en bestrijdt de werkloosheid. Dat vinden wij belangrijk. Een duurzame economische ontwikkeling is wat wij willen. Dat betekent werk voor iedereen, hoog- en laaggeschoolden. Onze partners daarin zijn de Kamers van Koophandel, gemeenten en het bedrijfsleven.

<i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2004	Rekening 2004	Vershil 2004	
Lasten	5.668	13.869		Dit is een af ijking van 28% ten op ichte van de begroting van 2004. De belangrijkste oor aak is de afronding van de verkoop van UNA.
Baten	1.504	10.873		
Saldo totale programma	-4.164	-2.996	1.168	

Werken aan werk

Samen met regionale platforms, het bedrijfsleven, gemeenten en onderwijsinstellingen kijken wij naar de knelpunten op de arbeidsmarkt. In 2004 raken 6.800 mensen hun baan kwijt in de provincie Utrecht. Dat is 1,1% van de arbeidsplaatsen. De grootste klappen vallen in de zakelijke dienstverlening. Daar zijn samen met de financiële dienstverlening 5.200 banen verloren gegaan. In de industrie verdwijnen 1.900 banen en in de handel 1.300. De enige commerciële bedrijfstak die extra banen aantrekt, is de bouwnijverheid: ruim 400 arbeidsplaatsen. Net als in voorgaande jaren blijkt dat non-profit instellingen extra werkgelegenheid opleveren.

In augustus 2004 is de notitie 'Werk aan de winkel' vastgesteld, met de hoofdlijnen van het provinciaal arbeidsmarktbeleid. Prioriteiten liggen bij jeugd, onderwijs en techniek. Wij onderzoeken hoe de aansluiting tussen het onderwijs en de bedrijven kan worden verbeterd. Twee projecten hebben financiële steun gekregen. Het eerste is het MKB-Leerbanenproject, dat in een periode van vier jaar 1.600 leerbanen in de provincie wil realiseren. Het tweede project Techniekgilde streeft naar een betere aansluiting tussen het VMBO en MBO-onderwijs en de arbeidsmarkt in de regio Eemland.

Welvaart door innovatie

Innovatie is de motor voor welvaarts-groei. De provincie Utrecht wil samen met de stad Utrecht en Amersfoort de kennisregio van Nederland vormen. Door innovatie en intensieve samenwerking is het mogelijk om te concurreren binnen de nationale en internationale markten. Wij stimuleren en ondersteunen daarom actief innovatie binnen het regionale bedrijfsleven. Zo hebben wij ons samen met de gemeente Utrecht en de Universiteit Utrecht, sterk gemaakt voor een Science Park en hebben wij het initiatief genomen tot regionale innovatienetwerken. De stichting Unité en Kennis en Innovatiekring Regio Utrecht zijn voorbeelden hiervan. Om de vernieuwingsimpuls van de Utrechtse economie te versterken, is de start van Task Force Innovatie Utrecht voorbereid.

Herstructurering bestaande bedrijventerreinen

De provincie Utrecht wil 70 hectaren besparen op de huidige bedrijvenlocaties. Dat is 15% van het totaal. Daarom is in 2004 een nieuw programma 'Herstructurering Bestaande bedrijventerreinen' gepresenteerd. Zorgvuldig ruimtegebruik en duurzaamheid op bedrijventerreinen is meestal maatwerk. De provincie Utrecht zal hiervoor vanaf 2005 de ruimtemeter als instrument gebruiken. Hiermee wordt de ruimtewinst aan de hand van specifieke kwaliteitscriteria, zoals de toepassing van intensief ruimtegebruik, collectief beheer van het terrein (parkmanagement) en de effecten van een eventueel nieuw bestemmingsplan gemeten. Deze meter laat ook zien hoeveel extra hectare kan worden uitgegeven, nadat het bedrijventerrein is geherstructureerd. Projecten voor de herstructurering van bedrijventerreinen zijn financieel ondersteund met circa € 1,5 miljoen.

Maatschappelijke effecten	2004 begroot	2004 werkelijk
Groei van de Utrechtse werkgelegenheid	0,5%	-1,1%
Verhouding ontwikkeling Utrechtse werkloosheid versus Nederland	95	85
Innovatieratio Utrechts bedrijfsleven t.o.v. Nederland	101%	Nog niet bekend
Ruimtemeter	P.m.	Start in 2005

78

Sociale agenda

PORTEFEUILLEHOUDER:
MR. J.G.J. KAMP

Een mooie provincie Utrecht is ook: een maatschappij waarin alle inwoners participeren en waar goede zorg wordt geboden.

<i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2004	Rekening 2004	Verschil 2004	
Lasten	65.947	65.552		Dit is een afwijking van 8% ten opzichte van de begroting 2004. De belangrijkste oorzaak is de vertraging van het uitvoeringsplan 'Leefbaarheid kleine kernen'.
Baten	50.995	51.757		
Saldo totale programma	-14.952	-13.795	1.157	

Samen met inwoners de Sociale Agenda bepaald

Tijdens publieke debatten over de uitkomsten van ons Sociaal Rapport is geïnventariseerd welke sociale uitdagingen de provincie de komende jaren zou moeten oppakken. Op basis hiervan hebben provinciale staten besloten de onderwerpen 'Armoede en sociale uitsluiting', 'Gevolgen van nieuwe regelgeving' en 'Vrijwilligerswerk' op te nemen in de Sociale Agenda 2005 – 2006. De thema's 'Jeugd', 'Veilig vangnet' en 'Kleine kernen', waarmee in 2004 is gestart, lopen door in 2005 en 2006. De Sociale Agenda geeft het beeld van de manier waarop wij willen bijdragen aan de oplossing van sociale problemen in de Utrechtse samenleving.

De duurte der levensmiddelen, de onberaden huwelijken onder den arbeidenden stand en gebrek aan gestadig werk, vooral in den winter, worden als oorzaken van den min gunstigen toestand opgegeven. Het meest gunstig is die toestand in de kleine landbouwende gemeenten, ongunstig in de gemeenten, waar veenderijen zijn.*

79

Aanbod woon-zorg woningen vergroot

Op grond van de Woonzorgstimuleringsregeling hebben 43 projecten met in totaal 397 woon-zorgwoningen een subsidie gekregen. Ook zijn acht prestatiecontracten gesloten met gemeenten, waarmee de teller op 13 gemeenten is gekomen in 2004. Dit gebeurt allemaal in het kader van het programma 'Wel Thuis', dat het aanbod van de woon/zorg/welzijnsarrangementen wil vergroten. In tien jaar tijd zullen ruim 20.000 toegankelijke woningen voor zorg en welzijn gebouwd worden. Een kritische succesfactor is de samenwerking tussen verschillende partijen: woningcorporaties, zorgaanbieders, welzijnsorganisaties, gemeenten, cliëntenorganisaties en de provincie.

Jeugdzorg samen aanpakken

Wij subsidiëren diverse instellingen die goed werk leveren in de jeugdzorg en in de bestrijding van jeugdcriminaliteit en voortijdig schoolverlaten. In 2004 is hiervoor een beleidskader 2005-2008 vastgesteld. De lange wachtlijsten in de jeugdzorg zijn niet alleen een landelijk probleem, ook de provincie zet zich in om deze wachtlijsten terug te dringen. In 2004 is hier hoge prioriteit aan gegeven. Met de gehonoreerde voorstellen kunnen de wachtlijsten voor intensieve ambulante- en pleegzorg in de loop van 2005 grotendeels worden opgelost.

De aansluiting van de jeugdzorg met het gemeentelijk jeugdbeleid is van groot belang. Ons programma Jeugdzorg en Jeugdbeleid in Samenhang (JJS) biedt daarin aanknopingspunten. Hierdoor is een nog betere organisatie van de dienstverlening mogelijk.

Zorgboerderijen

Sinds de zomer van 2001 ondersteunt de provincie Utrecht de landbouw- en zorgsector bij het opzetten van zorgboerderijen voor arbeidsgehandicapten. Het project dat in drie jaar resultaat moest boeken is in 2004 afgerond. Het laatste jaar stond vooral in het teken van de opbouw van een netwerk zorglandbouw en de bundeling en de overdracht van opgebouwde kennis. Een vereniging zorgboeren Utrecht is opgericht en afspraken zijn gemaakt met zorgbemiddelaars. De beoogde resultaten, 11 zorgboerderijen en 44 cliënten zijn ruimschoots gehaald. Het project heeft 15 zorgboerderijen opgeleverd, die zorg bieden aan 79 cliënten.

* Verslag provincie Utrecht, 1886

Blik op de provincie van Maarten Faas, directeur Trajectum

“Het kabinet en de provincie hebben veel extra geld uitgetrokken om de wachtlijsten in de jeugdhulpverlening te bestrijden. De provincie draagt op haar beurt ook de verantwoordelijke regierol om binnen hun

grenzen de jeugdhulpverlening in goede banen te leiden. Met het extra geld is het mogelijk voor ons om substantieel uit te breiden en meer kinderen tegelijk op te vangen. Het houdt ons ook gemotiveerd. We moeten echter niet denken dat alles nu in één klap is opgelost. Het wegwerken van de wachtlijsten heeft tijd nodig en het vergt veel menskracht, middelen en een organisatorische slag van onze kant. Ik vind dat

de provincie haar rol als regisseur slagvaardig oppakt. Zij stuurt aan op een integrale aanpak van de jeugdproblematiek door onderwijs, gemeenten en de jeugdzorg samen over een effectieve aanpak te laten nadenken. Samen de schouders onder dit maatschappelijk knelpunt zetten is hoopgevend voor de toekomst.”

Welzijnsteunfunctie vernieuwd

Wij hebben dit jaar het aansturingsmodel en bedrijfsplan voor het nieuwe Centrum voor Maatschappelijke Ontwikkeling vastgesteld. Hiermee kan de provincie vanaf 2006 de aanbesteding van diensten op het gebied van sociaal beleid regelen. Het plan is in overleg met de steunfunctie-instellingen Multicultureel Instituut Utrecht en Schakels opgesteld. Het biedt ook aanknopingspunten voor het Centrum voor Maatschappelijke Ontwikkeling om in de toekomst als zelfstandige instellingen zonder basissubsidie van de provincie door te gaan of om onderdeel te worden van het nieuwe centrum.

Meer uitrukpunten ambulances

Het instellen van het platform ambulancezorg, de vorming van één regionale ambulancevoorziening en de uitvoering van een werkprogramma ambulancezorg hebben geleid tot extra uitrukpunten in Baarn, Lopik en Houten. Ook zijn er met rijksmiddelen drie extra ambulances in de provincie Utrecht bijgekomen. De maximale aanrijtijd blijft 15 minuten, maar het overschrijdingspercentage is hiermee teruggebracht van 7,4% naar 5,1%.

Visie op spoedeisende zorg

De provincie heeft samen met het Provinciaal Patiënten en Consumenten Platform en Agis zorgverzekeringen een visie op spoedeisende zorg ontwikkeld. Deze visie staat voor een duidelijke toegang tot integrale spoedeisende zorg, een verantwoorde en toetsbare beoordeling van de zorgvraag, gespecialiseerde functies in ziekenhuizen en een integraal financieringssysteem. Tijdens een werkconferentie met de mensen in het veld heeft de visie brede steun ontvangen. Met Agis zorgverzekeringen als trekker zijn de voorbereidingen gestart voor de uitvoering.

Maatschappelijke effecten	2004 begroot	2004 werkelijk
Aantal bezoekers monitorsysteem ouderen (beschikbaar via internet, per jaar)	450	Circa 500
Totaal aantal plaatsen op boerderijen voor mensen met een arbeidshandicap (cumulatief)	36	60
% overschrijdingen van aanrijtijden A1-ritten ambulances	5,3%	5,1%
% dekking van lokale informatiepunten ten behoeve van mantelzorg (cumulatief)	75%	100%
Aantal regionale informatiepunten ten behoeve van mantelzorg (cumulatief)	7	7
Aantal extra gerealiseerde aangepaste woningen voor ouderen, mensen met een functiebeperking en mensen met een psychische stoornis, per jaar (Wel Thuis)	200	397
Aantal uitgevoerde projecten om een pakket aan wonen, zorg en dienstverlening te realiseren of integratie in de wijk te bevorderen (via de woonzorgstimulerings-regeling, per jaar)	20	43
Aantal service plus punten (cumulatief)	6	6
Aantal cliënten dat met geïndiceerde ambulante zorg wordt geholpen (instroom, per jaar)	350	420 Dit zijn voorlopige cijfers
Aantal cliënten dat per 1 januari langer wacht dan 45 dagen op geïndiceerd zorgaanbod	200	271 De "taskforce wachtlijsten in de jeugdzorg" heeft vastgesteld dat cliënten niet langer dan 45 dagen mogen wachten op zorg. In Utrecht wachtten cliënten gemiddeld 60 dagen
Wachttijd voorafgaand aan de aanvang van de hulpverlening (aantal dagen)	45	60 Dit zijn de cijfers per 1 oktober 2004
Aantal jeugdzorgaanbieders dat beschikt over en gebruik maakt van instrumenten waarmee op systematische wijze de effectiviteit van de door hen geboden zorg wordt gemonitord (cumulatief)	4	3
% gemeenten met een cliëntenraad	80%	80%
% gemeenten dat aanvraag indient voor breedtesportimpuls	70%	90%

82

Culturele Agenda

PORTEFEUILLEHOUDER:
J. G. P. VAN BERGEN

Onze visie is dat een kwalitatief divers cultureel aanbod voor iedereen bijdraagt aan het identiteitsbesef, de sociale cohesie en de economie.

<i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2004	Rekening 2004	Vershil 2004	
Lasten	17.697	17.201		Dit is een afwijking van 5% ten opzichte van de begroting van 2004. Dit komt door vertraging in de vorm van regiobibliotheken en terugtrekking van het programma cultuurbe-reik.
Baten	4.277	4.416		
Saldo totale programma	13.420	12.786	634	

Nieuw Cultuurprogramma 2005-2008 vastgesteld

In december 2004 hebben provinciale staten het nieuwe Cultuurprogramma 2005-2008 'Werk in Uitvoering' vastgesteld; een cultuurbeleid waarin de samenwerking met culturele instellingen, gemeenten en het rijk een belangrijke plaats inneemt. Het Actieprogramma Cultuurbereik is onderdeel van het Cultuurprogramma 2005-2008.

In 2004 is ook gewerkt aan het afsluiten van een nieuw convenant voor de Rijkscultuurnota 2005-2008. Het Rijk sluit dit convenant af met het landsdeel Midden-Nederland. Hieronder vallen behalve de provincie Utrecht ook de steden Utrecht en Amersfoort en de provincie Flevoland en de stad Almere. Samen is de inhoud van het convenant bepaald, waarbij de provincie is opgetreden als coördinator voor het landsdeel.

Blik op de provincie van *Paul Feld, artistiek leider theaterfirma Growing up in Public*

"Growing up in Public bestaat nu zo'n 15 jaar. Als theaterfirma hebben wij een eigen plek in het culturele landschap met ons nieuw geschreven actuele toneel. De laatste acht jaar worden wij structureel gesubsidieerd door de provincie Utrecht. Dat schept een band. Ik zei dan ook meteen 'ja' toen de provincie mij

voorjaar 2004 vroeg om de regiobijeenkomsten voor te zitten ter voorbereiding van de provinciale cultuurnota. Deze ontmoetingen met mensen uit het hele cultuurveld van de regio Utrecht waren fascinerend. De provincie kon haar beleidsvoorstellen toetsen en tegelijk nieuwe ideeën opdoen. Bovendien waren de bijeenkomsten bedoeld als

stimulans om verschillende culturele sectoren met elkaar in contact te brengen en tot samenwerking te bewegen. De provincie heeft samenwerking hoog in het vaandel staan en dat vind ik een goede zaak. Ik ben een van de initiatiefnemers van het Utrechts Model, een overleg van Utrechtse theatergezelschappen, podia en festivals. Het Utrechts Model bewijst dat samenwerking de culturele sector verder kan brengen dan competitie en concurrentie."

Kunst en cultuur maakt provincie mooier

Ruim 16.300 bezoekers genoten van het museumweekeinde 2004. Dat is ruim twee keer zoveel als voorheen. Het Actieprogramma Cultuurbereik 2001-2004 heeft ook in het laatste jaar van deze cultuurbeleidperiode een stimulerende en ondersteunende rol vervuld in de versterking van het lokale cultuurbeleid. Een goed cultureel klimaat heeft uitstraling en maakt de provincie Utrecht aantrekkelijk als vestigingsplek voor bewoners en bedrijven.

Binnen de regelingen voor incidentele subsidies voor amateurkunst, podiumkunst, beeldende kunst en musea zijn vele kortlopende culturele projecten en activiteiten door de provincie (mede) mogelijk gemaakt. Daarnaast bekostigen wij geheel of gedeeltelijk, verschillende uitvoerende en ondersteunende instellingen op de deelterreinen voor cultuur zoals het Centrum Beeldende Kunst, Huis voor Amateurkunst, RTV Utrecht, Erfgoedhuis, Kunst Centraal, de grote kunstfestivals, meerdere theatergezelschappen en de jeugdtheaterwerkplaats de Berenkuil.

Onderwijsprogramma 2004 - 2007

In 2004 is de notitie 'Samen in het krijt, Onderwijsprogramma 2004 – 2007' vastgesteld. Deze notitie gaat uit van de bijdrage die het onderwijs heeft in het oplossen of verminderen van jeugdwerkloosheid, voortijdige schooluitval en sociaal isolement. Dit wordt ingezet in het Voorbereidend Middelbaar Beroepsonderwijs (VMBO). Samen met de VMBO-scholen werken wij in de regio aan een goede aansluiting met het vervolgonderwijs en de regionale arbeidsmarkt. Een integrale aanpak van de provincie op het terrein van onderwijs, jeugdzorg, arbeidsmarkt en cultuur is erop gericht dat zoveel mogelijk jongeren een startkwalificatie halen.

Op verzoek van de gemeente Utrecht heeft de provincie in 2004 de regierol op zich genomen om te komen tot afspraken waardoor aan het ontstaan van zwarte scholen in de stad en een 'witte vlucht' naar de regiogemeenten een halt kan worden toegevoerd.

84

Maatschappelijke effecten	2004 begroot	2004 werkelijk
Aantal gemeenten, op een totaal van 33, dat participeert in het Actieprogramma Cultuurbereik (ACB)	24	22
Aantal kortlopende culturele projecten en activiteiten dat de provincie (mede) mogelijk maakt	Minimaal 130	132
Aantal culturele instellingen dat de provincie langdurig (mede) ondersteunt op basis van cultuurnota 1999-2004	32	32
Aantal musea dat deelneemt aan de provinciale projecten onder auspiciën van het Erfgoedhuis	Meer dan 60%	Nog niet bekend
% Gemeenten dat deelneemt aan provinciaal beleid kunst in de openbare ruimte	60%	21% 7 gemeenten. Het begrote percentage is niet realistisch gelet op de beschikbare middelen.
% Basisscholen dat gebruik maakt van ondersteuning en bemiddeling van steunpunt Kunst Centraal	80%	80%
% Scholen voor voortgezet onderwijs dat gebruik maakt van ondersteuning en bemiddeling van steunpunt Kunst Centraal	50%	70%
% Scholen voortgezet onderwijs dat participeert in regionale educatieplatforms	100%	Nog niet bekend
Aantal gemeenten dat investeert in gebouw multifunctionele bibliotheek	8	Nog niet bekend
Aantal uitzendingen van de regionale radio per dag	24	24
Aantal uitzendingen van de regionale televisie per dag (carousel programmering van 18.00 uur tot de volgende ochtend 11.00 uur)	17	17
% scholen in een regio dat deelneemt aan project experimentele regiovisie	100%	Nog niet bekend

Gedeputeerde Staten stelden een *Reglement op de inrichting der Provinciale Griffie van Utrecht* vast, hetwelk 1 September in werking trad. Volgens dit reglement is de Griffie evenals vroeger verdeeld in vier afdeelingen, die echter niet weder onderverdeeld zijn in bureaux, terwijl het afzonderlijke bureau van den Commissaris der Koningin is opgeheven en de voor hem te verrichten werkzaamheden over de vier afdeelingen zijn verdeeld.

Voorts is de werktijd vastgesteld op 9^{1/2} tot 12 en 1^{1/2} tot 4 uur, waardoor het koffieuurtje buiten de arbeidsuren is gebracht en deze dus met één per dag zijn vermeerderd.

Tevens werd — ook in verband met andere wijzigingen — eene verandering gebracht in de verdeling der lokalen, waardoor aan de hoofden der afdeelingen eene afzonderlijke kamer naast die hunner adjuncten kon worden toegewezen, terwijl eene wachtkamer beschikbaar kwam, zoodat zij, die Commissaris of Gedeputeerden wenschen te spreken, niet in de kamer der boden behoeven te wachten.

In de Vergadering der Staten van 13 Juli werd vastgesteld eene *Regeling der bezoldiging van de Ambtenaren en bedienden bij de Provinciale Griffie van Utrecht*, welke werd goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 18 Augustus 1906 N°. 32. Zij werd opgenomen in Provinciaal blad N°. 133 en trad in werking 1 Januari 1907.

Daarbij zijn voor iederen rang de grenzen aangegeven, binnen welke Gedeputeerde Staten de jaarwedden der ambtenaren bepalen. Wanneer er geen aanleiding bestaat tot het tegendeel, worden de jaarwedden der klerken en bedienden iedere twee jaar met f 25.— en die der hoogere ambtenaren iedere twee jaar met f 50.— verhoogd, tot het aan den rang verbonden maximum, hetwelk als regel op het 60^e levensjaar genoten moet worden, is bereikt. Den 1^e Januari nadat zij 65 jaar zijn geworden, moeten de ambtenaren worden ontslagen.*

* Verslag provincie Utrecht, 1906

De paragrafen

Het Besluit begroting en verantwoording (BBV) bepaalt dat in de begroting en daarmee ook in de verantwoording zeven paragrafen worden opgenomen. Deze paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de begroting en de financiële jaarrekening en zijn een extra hulpmiddel bij de beoordeling hoe de provincie er financieel voorstaat op korte en lange termijn.

De zeven paragrafen zijn: 1. Weerstandsvermogen en risico's

2. Onderhoud kapitaalgoederen
3. Treasury
4. Bedrijfsvoering
5. Verbonden partijen
6. Grondbeleid
7. Provinciale belastingen en heffingen

In dit hoofdstuk geven wij ook een korte toelichting op het financieel resultaat van de provincie Utrecht.

Weerstandvermogen en risico's

Het weerstandsvermogen van de provincie is goed. Wij zijn goed in staat grote financiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit gevolgen heeft voor het beleid. Dit komt onder andere doordat wij altijd een sluitende begroting weten te presenteren en de rekeninguitkomsten al jaren positief zijn, zonder dat wij daarbij gebruik hoeven maken van incidentele inkomsten. Daarmee is de continuïteit van de organisatie gewaarborgd. Actief risicomanagement is hierin een belangrijk instrument voor bestuur en management. Risico's met of zonder financiële schade beïnvloeden immers de haalbaarheid van bestuurlijke doelstellingen. In 2004 is het risicomanagementtool NARIS aangeschaft. Een voorlopige inventarisatie geeft aan dat de grootte van risico's rond € 50 miljoen liggen. Dit is aanvaardbaar. In 2005 wordt het risicobeleid concreet.

Onderhoud kapitaalgoederen

Bij het instandhouden van de voorzieningen in de openbare ruimte wordt gekeken naar de kwaliteit ervan. Is een voorziening kapot of beschadigd, dan is reparatie nodig. Voldoet het niet meer aan het gebruik, dan wordt de voorziening aangepast. De belangrijkste kapitaalgoederen die de provincie onderhoudt, renoveert of vervangt zijn; provinciale wegen en kunstwerken, vaarwegen en de provinciale gebouwen in ons bezit.

87

Onderhoud kapitaalgoederen, 2004
Bedragen x € 1.000

Categorie	Dekking van de kosten uit:	Stand per 31-12-2003	Stand per 31-12-2004	toevoegingen meerjaren
Provinciale wegen en kunstwerken	Voorziening beheer en onderhoud wegen	2.419	2.513	6.300 per jaar van 2005-2007
	Utrechts Mobiliteits Plan			3.850 totaal in periode 2005-2008
Vaarwegen	Voorziening onderhoud vaarwegen	0	1.091	900 jaarlijks
Provinciale gebouwen	Voorziening groot onderhoud Rijnsweerd en Paushuize	4.472	4.764	

De werken aan het gebouw Groot Paushuize, vorderen thans met rasse schreden, en zal dit lokaal nog voor den winter door de bureaux van het provinciaal Gouvernement kunnen worden betrokken.*

Treasury

Treasurybeheer is schatkistbeheer. Voorgaande jaren werden gekenmerkt door perikelen rond de verkoop van aandelen van het energiebedrijf REMU en de afwikkeling van de bakstenen van de UNA. In vergelijking daarmee is het jaar 2004 een vrij rustig jaar geweest, zonder bijzondere hoogte- of dieptepunten. In 2004 is wel veel aandacht besteed aan de voorfinanciering van het Randstadspoor. De provincie Utrecht zal hierin de komende jaren maximaal € 33,3 miljoen 'voorschieten'.

Overzicht uitzettingen

In het jaar 2004 is in totaal € 642 miljoen uitgeleend: € 594 miljoen voor de provincie en € 48 miljoen voor het bereikbaarheidsfront Regio Utrecht (BOR). De provincie beheert deze gelden maar de opbrengsten ervan vormen geen onderdeel van het treasuryresultaat.

* Verslag provincie Utrecht, 1832

Treasuryresultaat

Het treasuryresultaat is € 1,6 miljoen hoger dan in de halfjaarrapportage is voorspeld. Er zijn hiervoor drie factoren aan te wijzen. Allereerst is in het voorjaar van 2004 € 34 miljoen ontvangen door de afkoop van de UNA bakstenen. Een UNA baksteen is een garantieverplichting. Als is afgesproken dat een garantieverplichting vervalt, valt de baksteen vrij. Oftewel dan is het geld dat daarvoor gereserveerd is weer te besteden. Hiermee is een Stimuleringsfonds ingesteld. Het vrijgekomen geld van de UNA is belegd en dit heeft € 1 miljoen opgeleverd. Daarnaast is geen rekening gehouden met de rente over de voorfinanciering. Het algemene uitgavniveau van de provincie is in 2004 vertraagd. Dit heeft een extra renteopbrengst van € 500.000,- opgeleverd.

Kredietrisico

Kredietrisico wil zeggen dat wij mogelijk geld verliezen bij faillissement van een partij waarvan wij geld verwachten. Dit kredietrisico kan worden ondervangen door rekening te houden met welke partijen wij in zee gaan. Dit is geen natte vingerwerk, maar wordt onderbouwd door een zogenaamde rating. Zo wordt vooral belegd in banken met een AAA-rating, die hebben de grootste kredietwaardigheid. Ook geldleningen aan de Rijksoverheid en de lagere overheden (provincies, gemeenten en waterschappen) zijn risicoloos.

Alle bestaande én verstrekte gelden voldoen aan eisen van de wet Fido én de toegestane ratio's van het financieringsstatuut van de provincie Utrecht. Het kredietrisico van de portefeuille is aanvaardbaar laag.

Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering ondersteunt het bestuurlijk programma. Het resultaat van de programma's is daarmee verbonden aan de kwaliteit van de bedrijfsvoering. Deze paragraaf gaat in op de facilitaire dienstverlening en planning & control. Voor de personele organisatie is een apart sociaal jaarverslag, achterin dit jaarverslag te vinden.

Beschikbare faciliteiten

De belangrijkste ondersteunende faciliteiten voor de bedrijfsvoering vallen onder de Provinciale Servicedienst (PSD). Een greep uit belangrijke gebeurtenissen in 2004.

- **Huisvesting:** Door de bezuinigingstaakstelling heeft de besluitvorming over huisvesting in 2004 stil gelegen.
- **ICT-dienstverlening en documentaire informatievoorziening:** In 2004 is de Informatiestrategie 2004-2007 vastgesteld. Het provinciale intranet *Atrium* en de provinciale website zijn vernieuwd. Webmail maakt het nu mogelijk om thuis de provinciale e-mail te verwerken en de elektronische agenda te beheren. In 2004 is de provincie Utrecht op de landelijke productencatalogus aangesloten. Bovendien is het 1-loket ingericht dat als voorbeeld fungeert voor andere provincies en de waterschappen. In 2005 zal het loket nog worden uitgebreid. Dan zullen formulieren online ingevuld kunnen worden.
- **Geografische informatievoorziening:** De internetsite over de provinciale strategische plannen is begin 2004 in de lucht gegaan. De vier plannen zijn interactief en 'intelligent' te raadplegen en uitwisselbaar met provinciale partners. Met de gemeenten Soest, Maarssen en Woerden zijn pilots gestart om bestemmingsplannen digitaal uit te wisselen.
- **Administratie en Informatieverzorging:** In 2004 is het nieuwe financiële systeem Coda in gebruik genomen samen met het daarbij behorende tool Cognos. Met Cognos worden informatieoverzichten ter beschikking gesteld en kunnen de stafbureaus eigen analyses uitvoeren over de financiële gegevens. CODA ondersteunt de financiële administratie, de jaarcyclus en de project- en subsidieadministratie.

Planning & control

Planning en Control is het middel om de koers te bepalen en ook om te zien of de provincie haar koers houdt. In 2004 is veel nadruk gelegd op de verbetering van de jaarcyclus en overige planning & control-maatregelen.

De volgende activiteiten zijn daarom belangrijk om hier aan te geven:

- Er zijn specifieke audits uitgevoerd naar onze risicomonitoring en risicobeheersing en naar de waarborg van de rechtmatigheid en integriteit van ons handelen.
- De INK-positiebepaling in 2004 met het medewerkertevredenheidonderzoek (MTO) heeft een duidelijk beeld gegeven van de kwaliteit van de organisatie. Uit de INK-meting blijkt dat de organisatorische aspecten van de organisatie goed worden gewaardeerd. Er is aandacht voor de verbetering van de interne processen. Aan de andere kant is de maatschappelijke betekenis nog altijd diffuus. De eindresultaten zijn niet duidelijk zichtbaar. Daarom is in de verbeteragenda ook een grote rol weggelegd voor de ontwikkeling van een concernstrategie die de richting van de provincie bepaalt voor de komende 25 jaar. Veel uitkomsten van het INK zijn verwerkt in het sociaal jaarverslag.
- Eind 2004 is de besluitvorming over de bezuinigingen afgerond. Daarnaast is ook voorzien in maatregelen om de aanvullende kortingen op de provinciefondsuitkering financieel af te dekken.

Verbonden Partijen

Een verbonden partij is een derde rechtspersoon waarin de provincie een bestuurlijk en/of financieel belang heeft. Het is daarom voor provinciale staten belangrijk inzicht te hebben in de relatie met de verbonden partij. Het overzicht geeft aan met welke partijen de provincie verbonden is en hoe groot het financieel belang is.*

89

Naam	Doel	Bestuurlijke vertegenwoordiging provincie	Bijdrage provincie x € 1.000
Interprovinciaal Overleg (IPO)	Stimuleren van provinciale vernieuwingsprocessen en optimaliseren condities waaronder provincies werken	Verenigingsbestuur Algemene vergadering	
Recreatieschap Utrechtse Heuvelrug, Vallei en Kromme Rijngebied	Belangenbehartiging van de deelnemers en beleidsuitvoering bij intergemeentelijke (openlucht)recreatie en natuurbescherming	Dagelijks bestuur Algemeen bestuur	392
Recreatieschap Stichtse Groenlanden	Belangenbehartiging van de deelnemers en beleidsuitvoering bij intergemeentelijke (openlucht)recreatie en natuurbescherming	Dagelijks bestuur Algemeen bestuur	656
Recreatieschap Vinkeveense Plassen	Belangenbehartiging van de deelnemers en beleidsuitvoering bij intergemeentelijke (openlucht)recreatie en natuurbescherming	Dagelijks bestuur	381
Plassenschap Loosdrecht en Omstreken	Belangenbehartiging van de deelnemers en beleidsuitvoering bij intergemeentelijke (openlucht)recreatie en natuurbescherming	Dagelijks bestuur	153
Facilitaire Dienst Utrechtse Recreatieschappen	Gemeenschappelijke werkgever van het personeel van de vier recreatieschappen	Dagelijks bestuur Algemeen bestuur	-
Openbaar lichaam Muskusratten bestrijding (OLM)	Samenwerking met de waterschappen om de wettelijke provinciale taak tot bestrijding van muskusratten uit te voeren	Dagelijks bestuur Algemeen bestuur	1.891
Fonds Nazorg gesloten stortplaatsen provincie Utrecht	Het formele beheer van de middelen voor de nazorg van de stortplaats Smerk	Algemeen bestuur	Dragen financieel risico na het jaar 2026
Samenwerkingverband Randstad	Positioneren provincie Utrecht binnen de randstad en samenwerken met de betrokken partners	Algemeen bestuur	271
Stichting Unite	Bevorderen innovatie door het ontwikkelen van projecten	Adviseur van het bestuur	168
Buijs Ballotfonds	Stimuleren van technologisch hoogwaardige, innovatieve en industriële bedrijvigheid door het risicodragend financieren van ondernemingen	Raad van Commissarissen	79
Stichting Nieuwe Bedrijvigheid Utrecht	Stimuleren nieuwe bedrijvigheid	Adviseur van het bestuur	39
Stichting OASE facilitair	Adviseren over sociaal economische vraagstukken	-	101

* Naast Verbonden Partijen neemt de provincie Utrecht deel in het maatschappelijk kapitaal van de Bank van Nederlandse gemeenten N.V. en de Nederlandse Waterschapsbank N.V. Ook heeft de provincie nog aandelen in de N.V. Remu Houdstermaatschappij, de N.V. Hydron Midden-Nederland en de N.V. PEGUS.

Grondbeleid

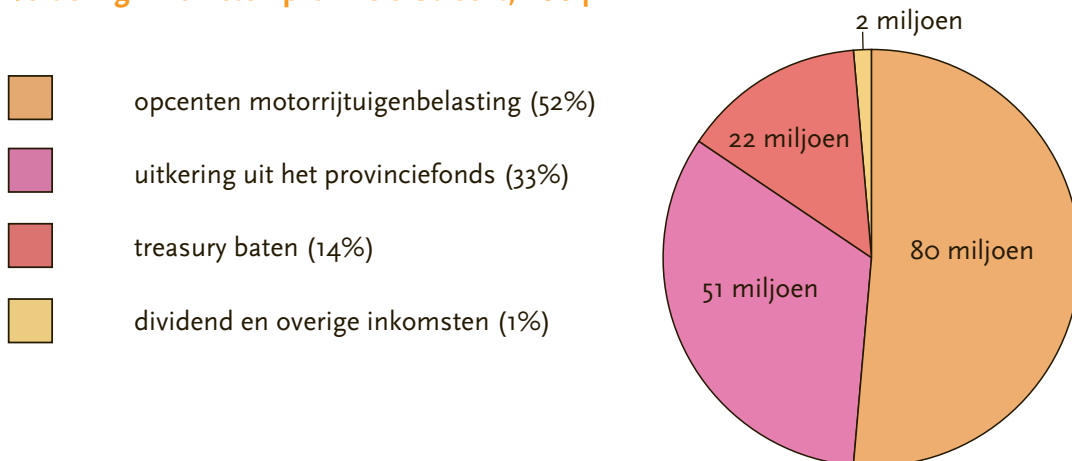
De provincie streeft naar een actiever grondbeleid. De activiteiten van de provincie op de grondmarkt zijn tot nu toe vaak taakgebonden geweest. Gronden worden verworven op het moment dat de noodzaak of behoefte zich concreet aandient. Een voorbeeld hiervan is grondverwerving voor de aanleg of verbetering van de infrastructuur. Met actief grondbeleid kunnen wij onze ruimtelijke- en omgevingsdoelstellingen realiseren. Dit biedt meer mogelijkheden, maar schept ook grotere verantwoordelijkheden. De provincie zal door deze inbreng ook risicodrager worden in de regionale grondexploitatie. De voorbereidingen voor de invoering van het actief grondbeleid zijn in een vergevorderd stadium.

Provinciale inkomsten en heffingen

De provinciale belastingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van de provincie en zijn een integraal onderdeel van het provinciaal beleid. Daarnaast zijn er provinciale heffingen (kosten voor diensten van de provincie, bijvoorbeeld leges) die kostendekkend moeten zijn. Het totaal aan ontvangen provinciale opcenten is ruim € 80 miljoen in 2004. Het totaal van de provinciale heffingen is bijna € 2,2 miljoen.

90

Verdeling inkomsten provincie Utrecht, 2004

Financieel resultaat provincie Utrecht

De provincie Utrecht sluit het jaar 2004 met een positief resultaat van € 25,5 miljoen.

Dit resultaat geldt voor de nieuwe regelgeving van de Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) van 2004. Als we de oude regels volgen is het bedrag fors lager, namelijk € 13,9 miljoen. Dat is het bedrag dat provinciale staten kunnen inzetten voor aanvullend of nieuw beleid.

Toelichting resultaat

Het saldo van € 13,9 miljoen bestaat uit een voordeel van € 6,2 miljoen op de programma's en een voordeel van € 7,7 miljoen op de algemene middelen. In hoofdlijnen is het voordeel op de programma's verklaard bij de resultaten 2004 in het Jaarverslag.

Het positief resultaat op de algemene middelen wordt door drie factoren gedomineerd:

- 1) De groei van opcenten op de motorrijtuigenbelasting door toename van het aantal auto's en het toenemende gewicht van de auto's (€ 1,8 miljoen)
- 2) De provinciefondsuitkering is hoger dan begroot (€ 1,8 miljoen)
- 3) Hogere opbrengsten van de treasury (€ 1,6 miljoen).

Nieuwe voorschriften verslaggeving en Rechtmatigheidcontrole

Met ingang van het begrotingsjaar 2004 zijn twee nieuwe voorschriften van kracht.

Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) bevat nieuwe regelgeving voor de financiële verslaggeving. Het geeft de randvoorwaarden voor de begroting en de jaarstukken om een verantwoord proces bij de afwegingen van provinciale staten te bevorderen. De externe accountant heeft over de jaarrekening 2004 een goedkeurende verklaring afgegeven.

Ook nieuw is het Besluit Accountantscontrole Provincies en Gemeenten (BAPG) dat vereist dat de accountant vanaf het boekjaar 2004 in zijn verklaring een expliciet oordeel over de rechtmatigheid van de financiële uitkomsten geeft. In 2004 heeft de provincie Utrecht veel tijd gestoken in de voorbereiding hiervan. Toch heeft de externe accountant over 2004 geen goedkeurende verklaring verstrekt, omdat het normenkader op onderdelen nog niet compleet is en er nog onvoldoende interne controle is op de naleving van de wettelijke bepalingen.

In alle plattelands Gemeenten , met uitzondering van Veenendaal, worden thans 100 opcenten op het principaal van de rijksaccijns op het Binnenlandsch Gedistelleerd geheven ; door deze gelijkmatige heffing van opcenten wordt de frauduleuze invoer van Gedistelleerd van de eene gemeente naar de andere voorgekomen*.

* Verslag provincie Utrecht, 1847

Colofon

Dit jaarverslag, inclusief het sociaal jaarverslag, van de provincie Utrecht 2004 is een uitgave van de provincie Utrecht.

Concept en redactie

Cornelie Wiarda, Wiarda Projectmanagement
Paul van Gogh, Van Gogh Communicatie & Onderzoek

Eindredactie

Bas Thomas (Kabinet), Mieke Attema (CS), Lizette Jongen (P&O),
en Victor Steultjens (ECC), provincie Utrecht

Foto's

Dick Termijn

Vormgeving en DTP

Elsa van der Haven
Grafisch Centrum provincie Utrecht

Druk

PlantijnCasparie
Utrecht